

รายงานประจำปี 2548

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายงานประจำปี 2548 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จัดพิมพ์โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2265 6500 โทรสาร 0 2265 6510-1
Web site : <http://www.onep.go.th>

การอ้างอิง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2548. รายงานประจำปี 2548 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ.

ISBN 974-286-039-4

พิมพ์ครั้งแรก พฤษภาคม 2549

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

จำนวนหน้า 118 หน้า

ผู้พิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์
โทรศัพท์ 0-2521-703-40 โทรสาร 0-2521-7037

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2549

คำนำ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของรัฐด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับนโยบาย ระดับการวางแผน และระดับปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง โดยลำดับ สำหรับรายงานประจำปี 2548 ฉบับนี้ เนื่องจากจะต้องดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ที่ระบุไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 กลยุทธ์หลักที่ 7.1.4 ที่กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี สผ. จึงได้พัฒนาและนำเสนอในรูปแบบ วิธีการจัดทำรายงานตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการให้หน่วยงานจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงผลสำเร็จของการปฏิบัติงานประจำปีที่ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอยู่ภายใต้แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และผลสำเร็จตามคำรับรองของการปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งรายงานด้านการเงิน อย่างเป็นรูปธรรมและตรวจสอบได้ โดยมีองค์ประกอบหลักของรายงาน 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวม ส่วนที่ 2 : ผลการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจที่สำคัญ และส่วนที่ 3 : รายงานการเงิน

สผ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานประจำปี 2548 นี้ จะเป็นรายงานที่แสดงต่อสาธารณะ ให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และส่งผลดีต่อส่วนรวมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2549

สิ่งพิมพ์รัฐบาล
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สารบัญ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวม	1
1.1 แผนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	2
1.2 ข้อมูลพื้นฐาน	5
ส่วนที่ 2 : ผลการดำเนินงาน	13
ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2548	14
ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ประจำปี 2548	17
2.1 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์	17
<i>ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ</i>	17
<i>เป็นไปอย่างสมดุลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน</i>	
1. การกำหนดเขตและมาตรการพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	17
<i>ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลาย</i>	19
<i>ทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม</i>	
1. การสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ	19
2. การจัดทำทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่สำคัญที่ใกล้สูญพันธุ์และหายาก	21
และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และวางมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองชนิดพันธุ์	
(The Development of Conservation and Protection Mechanism on	
Red Data of Thailand)	
3. การบริหารจัดการกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (Clearing - House	22
Mechanism)	
4. การจัดทำกลไกข้อมูลความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety	23
Clearing - House)	
5. การศึกษาการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์	24
6. การศึกษาการดำเนินโครงการพัฒนาโลกและวางระบบบริหารจัดการ	25
ความปลอดภัยทางชีวภาพ	

สารบัญ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ	26
และคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ	
1. การบริหารจัดการนิเวศลุ่มน้ำ	26
2. การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดิน	32
3. การบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวและสิ่งแวดล้อมชุมชนที่สมบูรณ์ทางด้านระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	35
4. การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	39
5. การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม	43
6. การถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	46
7. การเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	47
8. การจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม	53
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ	55
และคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ	
1. การพัฒนากฎหมาย	55
2. การพัฒนาระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่	56
3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	60
2.2 ผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	61
1. การดำเนินการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบกรณีพิบัติภัยในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน	61
2. การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 นโยบายบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี	63
3. การดำเนินงานตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพิธีสารเกียวโต	64
2.3 ผลการดำเนินงานที่สำคัญอื่น ๆ	67
1. งานเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติ	67
2. แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมเชิงรุก	69
3. การประชุมระดับนานาชาติ	70
4. การดำเนินงานร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง	77
5. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของ สผ.	85
6. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	88

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวม

1.1 แผนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

ภารกิจหลัก

1. จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
3. ศึกษา วิเคราะห์ ประสานและกำหนดมาตรการเพื่อดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการ และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
6. บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน
7. เสนอความเห็นประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารจัดการที่ดิน การวางแผนการถือครองที่ดิน การสงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน การสงวน หรือหวงห้ามที่ดินของรัฐ
8. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในการดำเนินการร่วมด้านนโยบาย และแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

วิสัยทัศน์

มุ่งมั่นพัฒนาแผนและกลไกการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และผลักดันไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล

พันธกิจ

จัดทำนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วม และประสานการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมาย

- สร้างระบบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ทั้งในประเด็นพื้นที่ภารกิจและการมีส่วนร่วม
- เพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างการสงวน ฟื้นฟู อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนประสานการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเอง

แผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์การจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์คุ้มครองให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

จำนวนพื้นที่ที่มีการดำเนินการกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม (2 พื้นที่)

กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์

สร้างสมดุลการใช้ประโยชน์และการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความเปราะบางเชิงนิเวศ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

เป้าประสงค์

มีฐานข้อมูลที่ทันสมัย เชื่อมโยง และเป็นเครือข่าย และมีระเบียบ กลไกการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

มีกลไกการอนุรักษ์และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (1 ฐานข้อมูล) กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์

จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเพิ่มคุณค่าการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม และมีบูรณาการในทุกระดับ

เป้าประสงค์

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด

1. จำนวนลุ่มน้ำที่มีแผนบริหารจัดการเชิงบูรณาการ (1 ลุ่มน้ำ)
2. จำนวนนโยบาย แผน และมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (7 เรื่อง)
3. จำนวนเครือข่าย องค์กร และประชาชนเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (11 เครือข่าย 80 องค์กร 550 คน)
4. จำนวนกฎหมายในความรับผิดชอบของ สผ. ที่ถูกยกเลิก ปรับปรุง แก้ไข ดราใหม่ (กฎหมายได้รับการปรับปรุง 3 ฉบับ)
5. จำนวนเรื่องในการพัฒนาระบบบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง (6 เรื่อง)
6. จำนวนบุคลากรเป้าหมายของ สผ. ได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (ร้อยละ 80 ของบุคลากร สผ.)

กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์

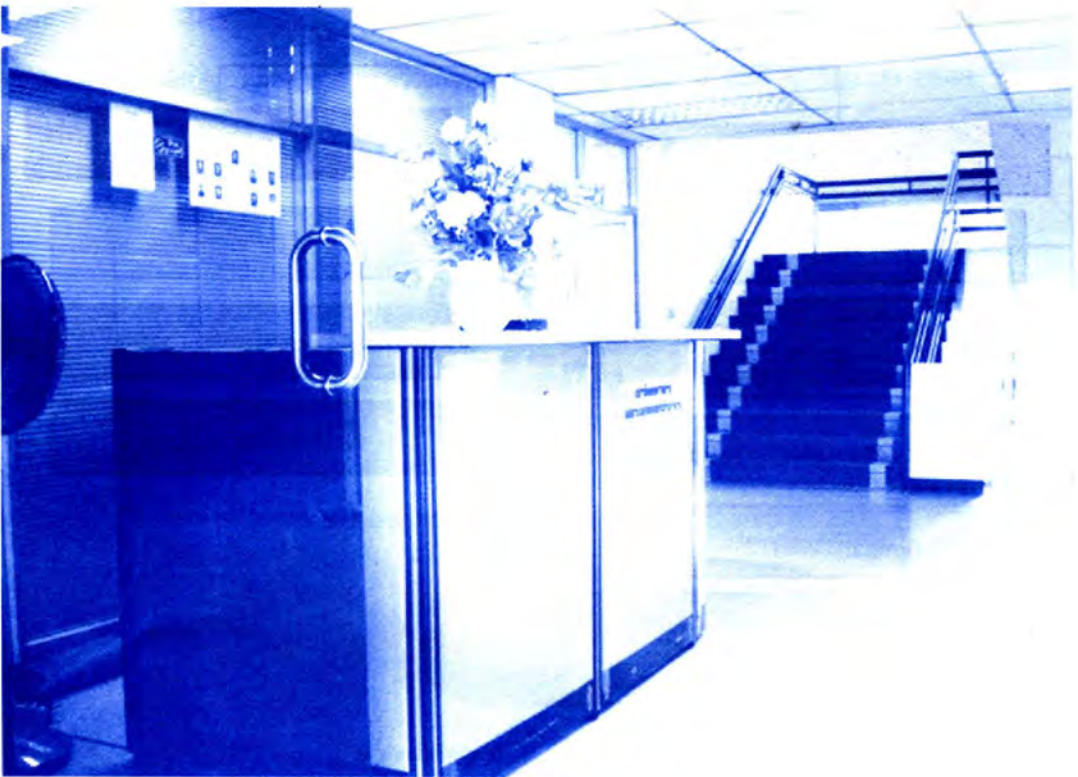
1. พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน ท้องถิ่นและองค์กร
2. พัฒนากฎหมายและระบบบริหารราชการ

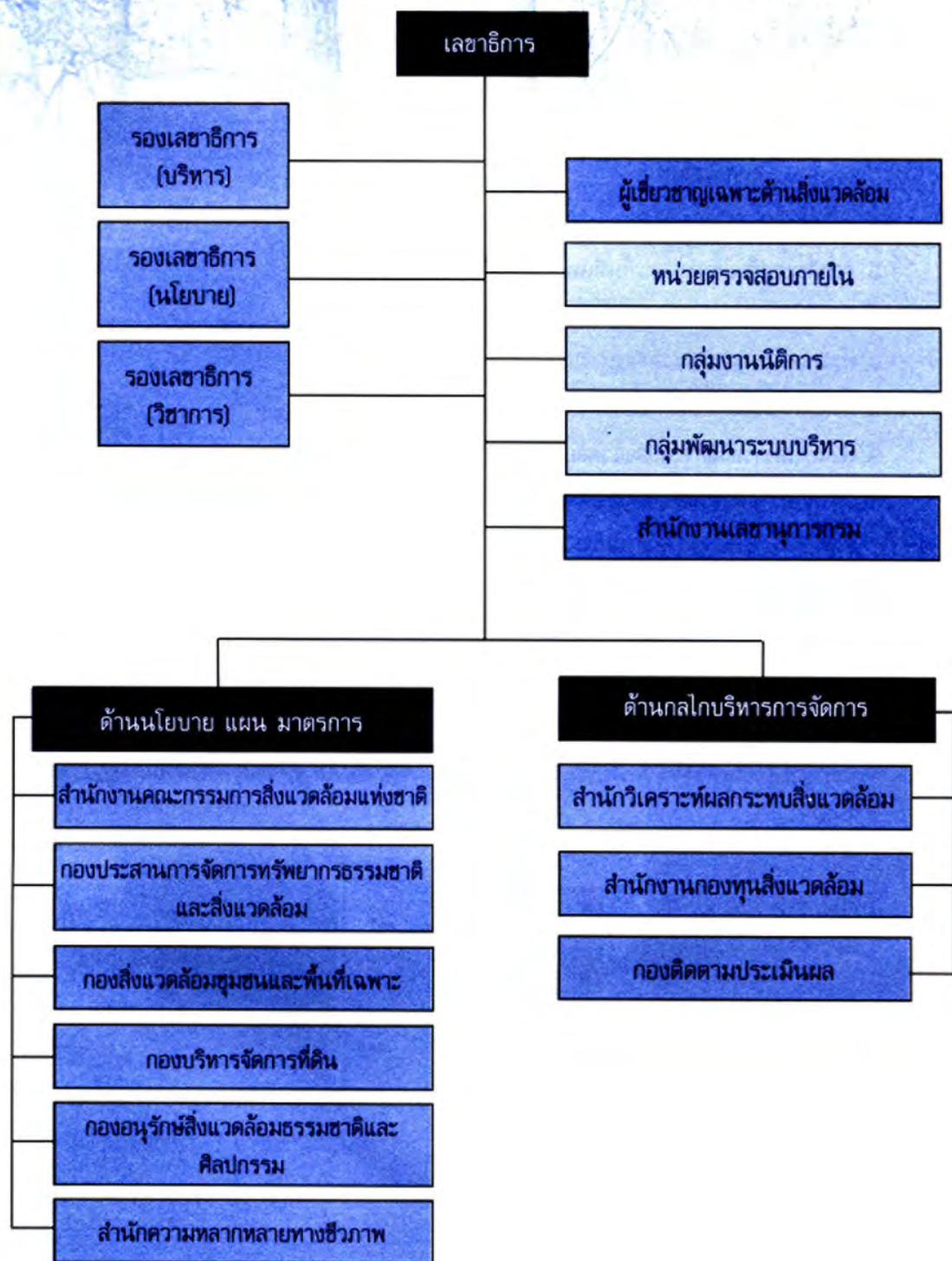
1.2 ข้อมูลพื้นฐาน การแบ่งส่วนราชการ

สม.แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองติดตามประเมินผล
3. กองบริหารจัดการที่ดิน
4. กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
6. กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
7. สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม
8. สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
9. สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
10. สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.)

อัตรากำลัง

สน. มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น 419 คน ประกอบด้วย ข้าราชการ 230 คน (251 อัตรา) ลูกจ้างประจำ 28 คน ลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ 126 คน (132 อัตรา) และลูกจ้างชั่วคราวภายใต้โครงการต่าง ๆ 41 คน

หมายเหตุ ตำแหน่งว่าง* หมายถึง อยู่ระหว่างการโอนย้าย/บรรจุ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

งบประมาณ

สผ. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 จำนวน 2,229,324,400 บาท โดยแบ่งได้
ดังนี้

งบประมาณแยกตามหมวดงบประมาณ

แผนงานนโยบายและแผน

งานบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	175,231,000 บาท
งบบุคลากร	65,722,300 บาท
งบดำเนินการ	16,635,800 บาท
งบอุดหนุน	10,273,300 บาท
งบรายจ่ายอื่น	82,599,600 บาท

แผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	2,054,093,400 บาท
งบอุดหนุน	2,054,093,400 บาท

ผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2548

ผลผลิต/ตัวชี้วัด	แผน	ผล
ผลผลิตที่ 1 : การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ได้รับงบประมาณ 175,231,000 บาท	เบิกจ่าย 132,537,735.65 บาท (ร้อยละ 74.02 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร)
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ	8 เรื่อง	13 เรื่อง
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : นโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ภาคีเข้ามามีส่วนร่วม	ภาคีเข้ามามีส่วนร่วม ร้อยละ 75	ภาคีเข้ามามีส่วนร่วม ร้อยละ 80
โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	ได้รับงบประมาณ 2,054,093,400 บาท	เบิกจ่าย 565,786,999.55 บาท (ร้อยละ 27.54 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร)
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการสนับสนุนดำเนินการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย	ระบบบำบัดน้ำเสีย 19 แห่ง ระบบกำจัดขยะมูลฝอย 10 แห่ง	ระบบบำบัดน้ำเสีย 19 แห่ง ระบบกำจัดขยะมูลฝอย 10 แห่ง

จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา สรุปได้ว่า สม. สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายในผลผลิตที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจัดทำนโยบายได้เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด ภายใต้งบประมาณที่ตั้งไว้

หมายเหตุ : โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด มีผลการดำเนินงานล่าช้า ไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดเนื่องจาก

1. วงเงินที่ได้รับการจัดสรรตามเอกสารงบประมาณในโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย คิดเป็นร้อยละ 90 ของวงเงินทั้งโครงการ โดยในเอกสารงบประมาณมิได้ระบุถึงงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต้องสมทบอีกร้อยละ 10 ของวงเงินทั้งโครงการ ตามมติคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างของส่วนราชการต่าง ๆ ภายใต้คณะกรรมการพิจารณา ร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2548 ซึ่งทำให้ อปท. ซึ่งดำเนินการประกวดราคาในวงเงินทั้งโครงการ (100%) จะไม่สามารถลงนามก่อนนี้ผูกพันได้ จึงจำเป็นต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการสมทบงบประมาณของ อปท.

2. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท 0808.2/ว690 ลงวันที่ 7 มีนาคม 2548 ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล จัดซื้อหรือจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางกำหนด ทำให้ อปท. ต้องเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินการประกวดราคาใหม่ ส่งผลให้การดำเนินการประกวดราคาของ อปท. ส่วนใหญ่ต้องล่าช้าออกไป และไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด จึงจำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาก่อนนี้ผูกพันจากที่กำหนดไว้เดิมออกไปอีกประมาณ 1 ปี

3. สม. ได้เสนอเรื่องถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือ ที่ ทส 1008/1852 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2548 เรื่องขออนุมัติสมทบงบประมาณและขยายระยะเวลา โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 1008/3981 ลงวันที่ 5 กันยายน 2548 เรื่องขอขยายระยะเวลาก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการดำเนินการในการเสนอเรื่องเกี่ยวกับการขอขยาย ระยะเวลาและ/หรือเปลี่ยนแปลงวงเงิน เพื่อก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ประสงค์จะเสนอเรื่องขอ

ขยายระยะเวลา และ/หรือเปลี่ยนแปลงวงเงินก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา
ส่งเรื่องไปยังสำนักงบประมาณโดยตรงเพื่อให้สำนักงบประมาณพิจารณาภายในวันที่ 16 กันยายน 2548 แล้วให้
สำนักงบประมาณรวบรวมนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในคราวเดียวกัน ซึ่งในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
27 กันยายน 2548 ได้มีมติอนุมัติให้ขยายระยะเวลา และ/หรือเปลี่ยนแปลงวงเงินก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณได้

งบประมาณแยกตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์การจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไป อย่างสมดุลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน	8,508,800 บาท
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทาง ชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	15,289,400 บาท
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ	2,205,526,200 บาท

หมายเหตุ : ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมี
ส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ ได้รวมงบประมาณในส่วนของโครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ
เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน 2,054,093,400 บาท ไว้ด้วย

หน้าว่าง

ส่วนที่ 2 : ผลการดำเนินงาน

ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2548

มิติ/ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
		ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์	60		5.00	
• การประเมินผลยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	25		5.00	
ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละความสำเร็จของหน่วยงานระดับกรม ที่นำกระบวนการงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการ ปฏิบัติงาน	5	100	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยของระดับความสำเร็จของ โครงการจัดทำกลไกหรือระบบสำหรับการบริหารจัดการที่มี การบูรณาการหรือจัดทำโดยกระบวนการมีส่วนร่วม	5	100	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของจำนวนแอ่งน้ำ/แหล่งน้ำเป้าหมาย ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนา มีศักยภาพการใช้ประโยชน์ ตามเป้าหมายที่กำหนด	5	80	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ ที่จัดเวทีประชาคมเพื่อกำหนดกติกา/กฎเกณฑ์ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและยั่งยืน	5	90	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ได้รับการตอบสนอง เพื่อช่วยเหลือหรือบรรเทาความเดือดร้อนจากมลพิษภายใน 5 วันทำการ	5	44	5.00	0.2083
• การประเมินยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20		5.00	
ตัวชี้วัดที่ 6 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	4	5	5.00	0.1667
ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	4	5	5.00	0.1667
ตัวชี้วัดที่ 8 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนที่ชุมชน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเมืองเก่า	4	5	5.00	0.1667

มิติ/ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
		ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
ตัวชี้วัดที่ 9 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแนวคิดใหม่ สู่การเป็นเมืองสีเขียวและต้นแบบการพลิกฟื้นคืนพื้นที่สีเขียว สู่เมือง	4	5	5.00	0.1667
ตัวชี้วัดที่ 10 ระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการ นำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ ที่ดินและการอนุรักษ์พื้นที่พุทธศาสนิกชนและที่ดิน	4	5	5.00	0.1667
• ตัวชี้วัดบังคับ	15		5.00	
ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละของความสำเร็จตามเป้าหมาย ผลผลิตของส่วนราชการ (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย)	5	100	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 12 ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงการ บริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10	5	5.00	0.4167
มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ	10		3.00	
ตัวชี้วัดที่ 13 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ	5	รอผลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.	1.00*	0.0417
ตัวชี้วัดที่ 14 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตาม มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	5	5	5.00	0.2083
มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	10		4.00	
ตัวชี้วัดที่ 15 ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัดได้	5	5	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 16 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนักในการลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติ ราชการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	5	ร้อยละ 30	3.00	0.1250
มิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร	40		3.00	
ตัวชี้วัดที่ 17 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการในการพัฒนาระบบบริหารความรู้ภายใน องค์กร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	5	100	5.00	0.2083
ตัวชี้วัดที่ 18 ระดับคุณภาพของการจัดการสารสนเทศ ของส่วนราชการ	5	รอผลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.	1.00*	0.0417

มติ/ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
		ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
ตัวชี้วัดที่ 19 ระดับความสำเร็จและคุณภาพการจัดทำ ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง	10			
ช่วงที่ 1 การประเมินผล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2548				
1. ระยะเวลาการส่งงาน	1.25	29 มี.ค. 48	5.00	0.0521
2. ความครบถ้วนของงาน	1.25	รอผลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.	1.00*	0.0104
ช่วงที่ 2 การประเมินผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2548				
1. ระยะเวลาการส่งงาน	1.25	30 กย.48	5.00	0.0521
2. ความครบถ้วนของงาน	1.25	รอผลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.	1.00*	0.0104
3. คุณภาพของข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง	5	รอผลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.	1.00*	0.0417
ตัวชี้วัดที่ 20 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนา กฎหมายของส่วนราชการ	7	5	5.00	0.2917
ตัวชี้วัดที่ 21 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนักของการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมาย ของส่วนราชการ	13	3	3.00	0.3250
	รวม			4.1167

* หมายถึง ผลจากการประเมินของ สผ. ซึ่งต้องรอผลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ก่อน จึงจะถือเป็นคะแนนที่ถูกต้อง

ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ประจำปี 2548

2.1 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์หลัก : สร้างสมดุลการใช้ประโยชน์และการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความเปราะบางเชิงนิเวศ

1. การกำหนดเขตและมาตรการพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดินน้ำลำธาร พื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น สิ่งที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย พื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ พื้นที่ที่มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์เขตผังเมืองรวมเขตผังเมืองเฉพาะเขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม เขตควบคุมมลพิษ มีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ สม. จะได้ดำเนินการตามมาตรา 43 มาตรา 44 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและจัดทำมาตรการคุ้มครองและฟื้นฟูโดยออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวน 6 พื้นที่ ได้แก่ ป่าดุนลำพัน จังหวัดมหาสารคาม (ยังมีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบัน) จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ (บางส่วน) เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (มีผลบังคับใช้ 5 ปี คือ พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2551) และพื้นที่ตามแนวชายฝั่งบางส่วนของจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (มีผลบังคับใช้ 5 ปี คือ พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2552)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ได้มีการศึกษาเพื่อจัดกลุ่มและลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่เข้าข่ายเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน 2 พื้นที่ คือ พื้นที่บริเวณหนองทาน (จังหวัดสกลนคร) เป็นตัวอย่างพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมประเภทแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นตัวอย่างพื้นที่ประเภทชายฝั่งทะเล สม. ได้จัดทำร่างขอบเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้ง รับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งอยู่ในระหว่างการยกร่าง และจะนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ หลังจากนั้นจะได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเพื่อการบังคับใช้ต่อไป

นอกจากการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว สม. ยังมีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองในพื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย และพื้นที่ที่ประสบธรณีพิบัติภัย ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีแล้ว โดยในส่วนของร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณพื้นที่ที่ได้รับธรณีพิบัติภัย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จและนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2549 โดยอยู่ระหว่างการนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลงนาม เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

สำหรับร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณพื้นที่อำเภอคุระบุรี อำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง และอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา และบริเวณพื้นที่อำเภออ่าวลึก อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเหนือคลอง อำเภอคลองท่อม และอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ และจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ทั้งนี้ การใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จะนำไปสู่การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน กิจกรรมอันจะเป็นการลดและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะยาว อีกทั้งยังเป็นการคุ้มครอง ป้องกัน ปินฟู และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม ด้านธรรมชาติ และด้านศิลปกรรม ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินการในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการร่วมพิจารณากำหนดมาตรการและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อจะได้รับทราบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและเป็นการกระตุ้นให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการมากขึ้น

เพื่อให้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่บังคับใช้เกิดสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่อมาตรการในการปรับปรุงเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในการประกาศฉบับต่อไป โดยภาคส่วนต่าง ๆ ที่อาศัยในพื้นที่ จะเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

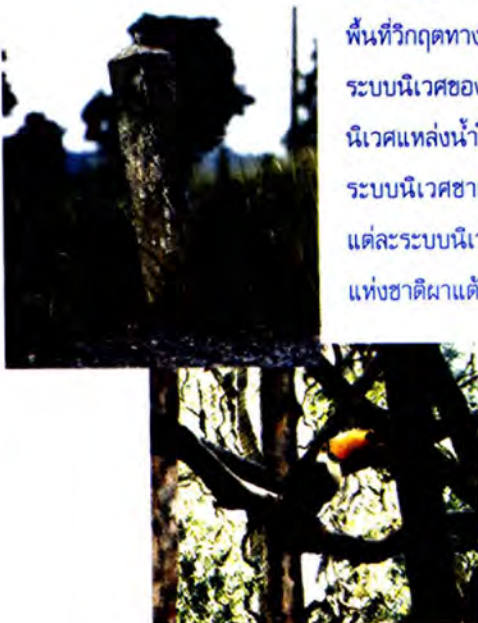
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
กลยุทธ์หลัก : จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาองค์ความรู้
เพื่อเพิ่มคุณค่าการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่มีปัญหาการถูกคุกคาม และการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบกับการจัดเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลง การคุกคาม ความร่อยหรอ หรือการสูญหายไปของความหลากหลายทางชีวภาพ ยังไม่มีความชัดเจน ตลอดจนยังขาดการจำแนกพื้นที่วิกฤต ทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Hotspots) สผ. ในฐานะหน่วยประสานงานกลาง (National Focal Point) ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำ ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ได้มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

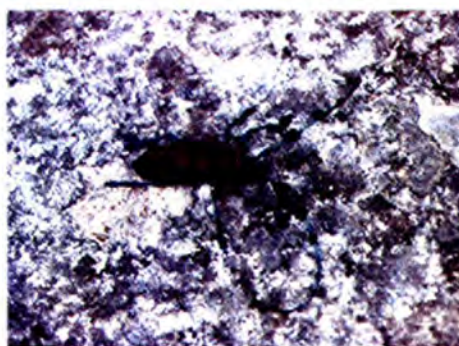
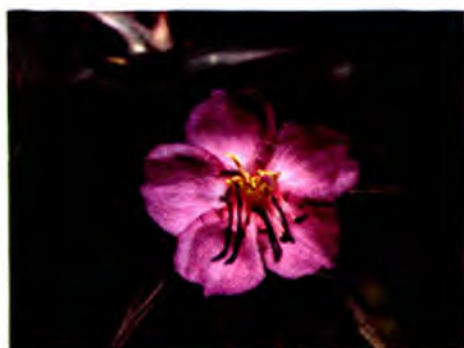

1. การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

ศึกษา สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง (Biodiversity Important Area : BIA) หรือพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Hotspots) ใน 7 ระบบนิเวศของประเทศไทย ได้แก่ ระบบนิเวศภูเขา ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดิน ระบบนิเวศเกษตร ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น ระบบนิเวศชายฝั่งและทะเล และระบบนิเวศเกาะ โดยได้คัดเลือกพื้นที่ในแต่ละระบบนิเวศดังกล่าว อาทิ อุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติมาแต่ม อุทยานแห่งชาติ หมูเกาะสุรินทร์ อุทยานแห่งชาติหมูเกาะอ่างทอง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง และลุ่มน้ำปิง เพื่อสำรวจและติดตามตรวจสอบความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะชนิดพันธุ์ที่อยู่ในทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่สำคัญที่ใกล้สูญพันธุ์และหายาก (Red Data) และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น (Endemic Species) ของประเทศไทย

จากผลของการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง หรือพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงกลไก มาตรการทางกฎหมายเพื่อการอนุรักษ์และคุ้มครองชนิดพันธุ์พืชที่ถูกคุกคามในประเทศไทย รวมทั้งการใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การอ้างอิงและหลักฐานทางวิชาการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนการตัดสินใจในระดับผู้บริหารสำหรับการพิจารณาดำเนินโครงการต่าง ๆ และการดำเนินงานคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพในอนาคต รวมถึงบุคลากรที่มีทักษะ ความสามารถในการสำรวจ จัดเก็บข้อมูล และการนำไปใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนาให้มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ ตลอดจนการสนองตอบนโยบายระดับโลกที่ให้ลดอัตราการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพลงให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2553 ตามแผนปฏิบัติการโจฮันเนสเบิร์ก จากการประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อเดือนกันยายน 2545

สมบัติของสมุดรุกราน

2. การจัดทำทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่สำคัญที่ใกล้สูญพันธุ์และหายากและชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และ
วางมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองชนิดพันธุ์ (*The Development of Conservation and Protection
Mechanism on Red Data of Thailand*)

ศึกษา สํารวจ และรวบรวมข้อมูล
ชนิดพันธุ์สัตว์ที่มีกระดูกสันหลังที่อยู่ในสถานภาพ
ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง ชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์
ชนิดพันธุ์ที่หายาก และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น
5 ประเภท ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก ปลา
สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก
รวมทั้งการปรับปรุงข้อมูลสถานภาพของสัตว์ที่มี
กระดูกสันหลังของประเทศไทย จากปี พ.ศ. 2539
(ค.ศ. 1996) โดยใช้เกณฑ์การจัดจำแนกของสหภาพสากล
ว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN - The World Conservation
Union) ปี พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ทั้งนี้ โดยการ
สนับสนุนงบประมาณจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Development Programme : UNDP)

การพัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังของประเทศไทย
ตลอดจนการจัดทำทะเบียนรายชื่อชนิดพันธุ์สัตว์ที่มีกระดูกสันหลัง ชนิดพันธุ์ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง ชนิดพันธุ์ที่ใกล้
สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์ที่หายาก และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น สถานภาพ ถิ่นที่อยู่อาศัย และการแพร่กระจาย ผ่านทางเว็บไซต์
<http://chm-thai.onep.go.th> เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ สม. ได้นำไปจัดทำเป็น Thailand National Red List
และได้นำเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ เพื่อรับทราบทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทยดังกล่าว เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2548
และ 23 มกราคม 2549 ตามลำดับ และจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ
จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูล
พื้นฐานในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย รวมทั้งการนำไปปรับปรุงกลไก มาตรการ
ในการอนุรักษ์และคุ้มครองชนิดพันธุ์ ตลอดจนถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของชนิดพันธุ์ดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่การ
ลดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการนำทรัพยากรชีวภาพไปพัฒนาให้มีศักยภาพในเชิง
พาณิชย์ต่อไป

3. การบริหารจัดการกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (Clearing - House Mechanism)

ตามหลักการของกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ในมาตรา 17 และ 18 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักวิชาการได้ใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และข้อมูลใหม่ ๆ รวมถึงสามารถพัฒนาเทคโนโลยี และความรู้ทางวิชาการให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังจะเป็นกลไกในการเข้าถึงและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการจัดตั้งเครือข่ายการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว สม. ได้จัดทำระบบกลไกในการเข้าถึงและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถใช้ประสานกับกลไกการ ถ่ายทอดความหลากหลายทางชีวภาพกับประเทศอื่น ๆ ตลอดจน การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการเชื่อมโยง ข้อมูลกับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งสามารถเข้าถึง แหล่งของข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตาม โปรแกรมงานและหัวข้อสาระสำคัญ (Programmes and Issues) ต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ผ่านทาง เว็บไซต์ <http://chm-thai.onep.go.th> สำหรับข้อมูลที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน กลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์พืช การริเริ่มทั่วโลกทางอนุกรม วิชา พันธุ์คุ้มครอง การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม การที่กลไกการเผยแพร่ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการผลักดันในระดับชาติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาและจัดทำกลไกของตน และเชื่อมโยงเครือข่ายกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและท้องถิ่น สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชนภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยตลอดเวลาและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การจัดทำกลไกข้อมูลความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Clearing - House)

มาตรา 20 ของพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้กำหนดให้มีการแบ่งปันข้อมูล และจัดตั้งหน่วยประสานและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อเอื้ออำนวยการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ วิชาการ สิ่งแวดล้อม กฎหมาย และประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่ได้รับการดัดแปรทางพันธุกรรม ตลอดจนช่วยเหลือประเทศภาคีต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

สม. ได้ดำเนินโครงการจัดทำกลไกข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ ผ่านทางเว็บไซต์ <http://bch-thai.onep.go.th> ซึ่งสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนองตอบต่อการอนุวัติการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ และการบริหารจัดการสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปรทางพันธุกรรม รวมถึงข้อมูลวิชาการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

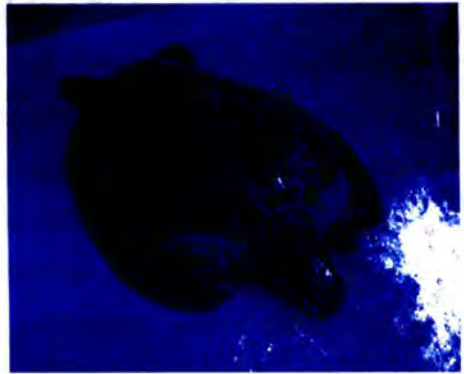
ทั้งนี้ประเทศไทยได้ยื่นภาคยานุวัติสารพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพแก่สำนักงานองค์การสหประชาชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 และเป็นภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ผ่านมา ดังนั้นการดำเนินการจัดทำกลไกข้อมูลความปลอดภัยทางชีวภาพดังกล่าว จะเป็นการรองรับการดำเนินการตามพันธกรณีของพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยเฉพาะการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปรพันธุกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

5. การศึกษาการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์

ศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบข้อตกลงระหว่างประเทศและกลไกการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ในประเทศต่าง ๆ รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบันของการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย ตลอดจนกฎหมายและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานของรัฐ และได้ยกร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการการเข้าถึงและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. .... เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ในประเทศไทย

ผลจากการศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพและยกร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าถึงและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรพันธุกรรมที่ได้ยกร่างขึ้นดังกล่าว ได้นำไปสู่การพิจารณารับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างระเบียบฉบับนี้ เนื่องจากร่างระเบียบฉบับนี้เป็นเพียงแนวทางให้หน่วยงานราชการสร้างกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรพันธุกรรมของหน่วยงานตนเองเท่านั้น โดยไม่สามารถควบคุมทรัพยากรพันธุกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้หน่วยงานเอกชน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ดูแลทรัพยากรพันธุกรรมให้สร้างหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของตนเองขึ้นโดยอาศัยแนวทางจากระเบียบที่ได้ยกร่างไว้

6. การศึกษาการดำเนินโครงการพัฒนาโลกและวางระบบบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพ

วิเคราะห์ภาพรวมของประเทศไทยในการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพ รวบรวมข้อมูล

การนำเข้า - ส่งออกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปรพันธุกรรม เพื่อให้สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางการค้า วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับประเทศต่าง ๆ ได้ และพิจารณาทบทวน กฎ ระเบียบ และการบังคับใช้ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพเนื่องจากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม พ.ศ. .... รวมทั้งได้ดำเนินการหารือเพื่อจัดตั้งหน่วยงานกลางระดับชาติ (National Focal Point) และหน่วยงานชำนาญการระดับชาติ (Competent National Authority) เพื่อดำเนินงานตามพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในระดับชาติ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเข้าถึงและใช้ข่าวสารที่มีในหน่วยงานประสาน

และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและของประเทศอื่นได้ สม. ได้นำผลการร่างกฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทยเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาประเด็นและสาระสำคัญในการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพเนื่องจากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม พ.ศ. .... แล้ว และได้มีการพิจารณารับรองต่อร่างกฎหมายดังกล่าวที่ได้รับการแก้ไขจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นเพื่อนำไปสู่ร่างกฎหมายฯ ที่สมบูรณ์ และการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรมต่อสาธารณชนที่ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีกลไกบริหารจัดการและกฎระเบียบระดับชาติ เพื่อควบคุมดูแลความปลอดภัยทางชีวภาพซึ่งสอดคล้องกับพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย
การมีส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ

กลยุทธ์หลัก : พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมและ
เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน ท้องถิ่นและองค์กร

1. การบริหารจัดการนิเวศลุ่มน้ำ

1.1 การปรับปรุงการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ ลุ่มน้ำปิง - วัง

เนื่องจากในระยะเวลาที่ผ่านมาปรากฏว่า การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ประโยชน์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำของภาคส่วนต่าง ๆ จนถึงปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์
วิธีการ และมาตรการที่กำหนดไว้ รวมทั้งการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในภาพรวมของประเทศ ตามมติคณะ
รัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและข้อเสนอแนะ
มาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำปิง-วัง

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2548 สผ. จึงได้ปรับปรุงการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและข้อเสนอแนะ
มาตรการการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปิง-วัง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528 ดังกล่าว เพื่อให้
ให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงหรือสถานการณ์ปัจจุบันของระบบนิเวศลุ่มน้ำ และสามารถนำไปใช้
เป็นกรอบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งลด
ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยได้คัดเลือก
พื้นที่ลุ่มน้ำตัวอย่าง (ลุ่มน้ำย่อย และลุ่มน้ำสาขา) ของ
ลุ่มน้ำปิง (ลุ่มน้ำแม่ก๊ะ-ลุ่มน้ำแม่แดง) และลุ่มน้ำวัง (ลุ่ม
น้ำแม่มวน-ลุ่มน้ำแม่สอย) เพื่อเป็นพื้นที่ศึกษา และ
นำระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการ
ศึกษาทางนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมเพื่อวิเคราะห์
ประเมินศักยภาพหรือความเสี่ยงในเชิงนิเวศวิทยาและ
สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการ
กำหนดมาตรการการใช้ที่ดิน ในแต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

ทั้งนี้ ได้มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย
หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล และองค์กรพัฒนาเอกชน
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการลุ่มน้ำปิงและลุ่มน้ำวัง เพื่อนำมาจัดทำแนวทาง วิธีการ การปรับปรุงการกำหนด
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ข้อเสนอแนะและมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ และใช้เป็นฐานข้อมูลสารสนเทศสำหรับ
การจัดการและติดตามประเมินผลการดำเนินงานในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปิงและลุ่มน้ำวังต่อไป

1.2 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พื้นที่ลุ่มน้ำปิง เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 โดยให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนด
แผนปฏิบัติงาน กิจกรรมหรือโครงการที่จะช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ของตนเอง รวมถึงการสร้างเครือข่ายพันธมิตร เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูและการบริหารจัดการลุ่มน้ำปิงที่สอดคล้องกับ
สถานการณ์และศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ความต้องการของชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำ
อย่างแท้จริง ดังนั้น สม. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพหุภาคี
พื้นที่ลุ่มน้ำปิง และสำนักงานประสานการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิงในส่วนกลาง
จึงได้ร่วมกับสำนักงานประสานการฟื้นฟู ลุ่มน้ำปิงตอนบน (เชียงใหม่) และสำนักงานประสานการฟื้นฟู ลุ่มน้ำปิง
ตอนล่าง (กำแพงเพชร) ดำเนินงานในระดับพื้นที่ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

1) จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับลุ่มน้ำสาขา 20 ลุ่มน้ำ
(ลุ่มน้ำปิงตอนบน จำนวน 14 ลุ่มน้ำ และแผนฟื้นฟู ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง จำนวน 6 ลุ่มน้ำ) โดยขณะนี้แผนฟื้นฟู
ได้จัดทำแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการปรับแผนปฏิบัติการ ทั้งนี้เมื่อแผนปฏิบัติการของลุ่มน้ำสาขาแล้วเสร็จ
ทั้ง 20 ลุ่มน้ำ สม. จะนำแผนดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพหุภาคีพื้นที่

ลุ่มน้ำบึง เพื่อผลักดันโครงการเร่งด่วนตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติและบูรณาการร่วมกับแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นแผนแม่บทในการบริหารจัดการระบบนิเวศลุ่มน้ำบึงในภาพรวมต่อไป

2) จัดตั้งองค์กรในลักษณะของคณะกรรมการฟื้นฟู พหุภาคีระดับลุ่มน้ำสาขา การจัดตั้งเครือข่าย และกลุ่มต่าง ๆ เช่น จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดตั้งองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำบึงตอนล่าง จำนวน 36 กลุ่มเครือข่าย ในพื้นที่ 6 ลุ่มน้ำสาขา

3) จัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและข้อมูลองค์ความรู้ของชุมชนเพื่อเชื่อมโยงกับข้อมูลกับสำนักงานประสานฯ และพิมพ์แผนที่ข้อมูล 20 ลุ่มน้ำสาขา แผนที่ข้อมูลระดับตำบล 300 ตำบล โดยให้ชุมชนดำเนินการสำรวจสภาพพื้นที่เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล และได้ฝึกอบรมการใช้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง

4) สนับสนุนกิจกรรมนาร่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามความต้องการของชุมชน โดยลุ่มน้ำบึงตอนบนได้รับอนุมัติให้ดำเนินกิจกรรมสำรวจและยืนยันข้อมูลโดยชุมชน 14 โครงการ กิจกรรมต้นแบบตามมาตรการการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 137 โครงการ สำหรับลุ่มน้ำบึงตอนล่าง ให้ดำเนินโครงการนาร่องสำหรับการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติและป่าต้นน้ำ โดยการก่อสร้างฝายต้นน้ำ จำนวน 211 แห่ง แบ่งเป็น ฝายแบบผสมผสาน 180 แห่ง และฝายแบบกึ่งถาวร 31 แห่ง

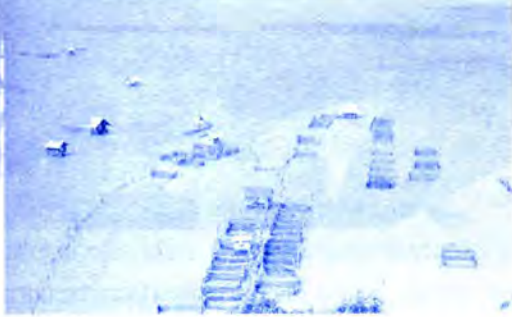
การดำเนินงานตามแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำบึง เป็นการดำเนินงานมิติใหม่ที่รัฐดำเนินงานร่วมกับภาคประชาชน ดังนั้น ในระยะแรกจึงมุ่งหวังให้ประชาชนในพื้นที่ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคเอกชน นักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำบึง

ร่วมกำหนดทิศทางในการดำเนินงานฟื้นฟู ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว คณะกรรมการฟื้นฟูพหุภาคี เครือข่าย และองค์กรชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำบึงที่จัดตั้งขึ้นมีความเข้มแข็ง สามารถรองรับการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐในอนาคตได้ ตลอดจนมีการดำเนินกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูโดยชุมชน ซึ่งการดำเนินงานกว่า 300 โครงการดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำบึงได้รับการฟื้นฟูให้มีสภาพดีขึ้น

1.3 แผนบูรณาการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2545 เห็นชอบให้ สผ. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนงบประมาณเชิงบูรณาการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พ.ศ. 2547-2550 เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทะเลสาบสงขลา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนบูรณาการฯ ดังกล่าว จำนวน 27 โครงการ เป็นเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 331.655 ล้านบาท

ในส่วนของ สผ. นอกจากจะทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยการประสานการจัดการประชุมคณะกรรมการฯ รวมทั้งประสานกับหน่วยงานปฏิบัติเพื่อติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานในการแปลงแผนบูรณาการดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ยังมีการดำเนินงานที่สำคัญอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้แก่ การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา การจัดทำแนวทางเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ประวัติศาสตร์โบราณคดี วัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการและการสร้างตัวชี้วัดการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

1.3.1 แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้คืนสภาพความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่ และใช้เป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างยั่งยืน โดยขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหน่วยงานราชการส่วนกลางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และประชาชนในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตั้งแต่เริ่มต้น

ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนการพิจารณาขอเขตการศึกษา การพิจารณารายงาน และการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ทำให้แผนแม่บทฉบับนี้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย รวมทั้งจะช่วยให้การแปลงแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติเกิดผลเป็นรูปธรรมที่น่าพอใจ ตามวัตถุประสงค์ที่รัฐบาล กำหนดไว้ ทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ซึ่งการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำ

ทะเลสาบสงขลาได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2548 โดยคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกรอบแผนแม่บทดังกล่าวเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2548 และ 29 พฤศจิกายน 2548 ตามลำดับ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการนำยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาไปเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณเพื่อการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวอย่างบูรณาการต่อไป

1.3.2 แนวทางเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา นอกจากจะเป็นดินแดนที่มีทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ ยังเป็นดินแดนแห่งศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และอารยธรรมโบราณ ซึ่งเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคใต้ที่มีการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาและเป็นศูนย์กลางการค้าและเมืองท่าที่สำคัญในอดีต ผลกระทบจากการพัฒนาเมืองและการขยายตัวของชุมชน มีผลทำให้แหล่งศิลปกรรมถูกทำลายเสียหายทรุดโทรมและหมดสภาพไปแล้วเกือบร้อยละ 50 ดังนั้น เพื่อให้บังประมาณ พ.ศ. 2548 เป็นปีเริ่มต้นของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม สม. จึงได้มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมให้แก่ทุกภาคส่วนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อให้มีความพร้อม

และมีจิตสำนึกร่วมกันในการปกป้อง ค้ำจุน รักษาคูแลรักษาสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่อยู่โดยรอบแหล่งศิลปกรรม โดยเริ่มจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับ รวมถึงการถวายความรู้แด่พระสังฆาธิการในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาโดยจัดขึ้นรวมทั้งสิ้น 5 ครั้ง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานดังกล่าว คือ ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญของแหล่งศิลปกรรม ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี และความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และวิถีชีวิตชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแหล่งศิลปกรรมที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งทางด้านวิชาการและทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการจัดทำแนวทางเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีแหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ เพื่อให้มีข้อมูลแผนที่แสดงการจัดกลุ่มแหล่งศิลปกรรมตามลำดับความสำคัญของสถานภาพและระดับภัยคุกคาม โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความเห็นเห็นว่า แหล่งศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีความสำคัญที่ต้องอนุรักษ์ทั้งหมด และกำหนดให้แหล่งศิลปกรรม 14 แห่ง เป็นพื้นที่ที่มีลำดับความสำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มี 3 แห่ง คือ วัดบ่อโพง-วัดหัวค่าย วัดเขาลำปะ และ วัดควนชะลิก พื้นที่จังหวัดพัทลุงมี 8 แห่ง คือ เมืองชัยบุรี-วัดสุนทราวาส วัดภูเขาทอง-วัดประดู่เรียง เขาเมืองชัยบุรี เมืองพัทลุง-ปากคลองลำป่า เมืองพญาขัน เขาอกทะลุ ปากคลองลำป่า เมืองพระรถ และเมืองบางแก้ว พื้นที่จังหวัดสงขลา มี 3 แห่ง คือเมืองพะโคะ เมืองสทิงพระ และเมืองสิงหนคร-สงขลา

1.3.3 การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ และการสร้างตัวชี้วัดการพัฒนาหลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สผ. ได้พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินการของโครงการภายใต้แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ รวมทั้งปรับปรุงดัชนีชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2547 ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นกลไกบ่งชี้แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งผลจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวจะทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งผลให้ภาพรวมของการพัฒนาหลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีความชัดเจนเป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มีโครงการที่อยู่ภายใต้แผนบูรณาการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาทั้งสิ้น 27 โครงการ รวมวงเงินงบประมาณ 331.655 ล้านบาท ผลการติดตามการดำเนินโครงการในภาพรวมปรากฏว่า มีการเบิกจ่ายเงินทั้งสิ้น 283.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.57 ของวงเงินทั้งหมด โดยมีการใช้งบประมาณร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 100 และความก้าวหน้าของผลผลิตเฉลี่ยร้อยละ 30 ถึง 100 ทั้งนี้ มีโครงการที่ยังดำเนินงานไม่แล้วเสร็จ จำนวน 10 โครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2548)

นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำโครงการนำร่องเพื่อนำตัวชีวิตที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงไปทดสอบการใช้งานโดยให้ชุมชนในพื้นที่โครงการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลโครงการ รวมถึงเสนอตัวชีวิตที่ชุมชนในพื้นที่ใช้ในการติดตามประเมินผลโครงการอีกด้วยโดยได้คัดเลือกโครงการที่เหมาะสมภายใต้แผนบูรณาการฯ ปี พ.ศ. 2548 เพื่อทำโครงการนำร่อง จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการปลูกป่าชายเลนและป่าพรุ เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศในทะเลสาบสงขลา และโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา ในพื้นที่ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง และ อ.สทิงพระ จ.สงขลา

2. การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดิน

ทรัพยากรที่ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยพื้นฐานหลักในการดำรงชีวิตของมนุษย์และมีจำนวนจำกัด ในสถานการณ์ปัจจุบันการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้มีการแข่งขันเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดิน และขณะเดียวกันก็เกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์อย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้น มีการใช้ทรัพยากรดินและที่ดินเกินความจำเป็น ขาดแผนงานรวมของประเทศในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูเพื่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต และประกอบกับการบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินไม่มีความเป็นเอกภาพ จำเป็นต้องมีวิธีการบริหารจัดการเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2546 เห็นชอบให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินของชาติ จำนวน 7 แผนงาน ซึ่ง สม. ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ 2 แผนงาน คือ แผนงานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน และแผนงานอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน โดย สม. ได้มีการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว ดังนี้

2.1 การปรับปรุงกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน

ศึกษากฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดินได้ทั้งสิ้น 32 ฉบับ แบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ กฎหมายแม่บท กฎหมายว่าด้วยการปกครอง กฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์ป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยการทรัพยากรที่ดิน กฎหมายว่าด้วยการแร่และพลังงาน และกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม สำหรับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดินที่มีผลใช้บังคับ สามารถจำแนกได้ 6 กลุ่มเช่นกัน ได้แก่ นโยบายป่าไม้ นโยบายป่าชายเลน นโยบายที่ดิน นโยบายการจัดที่ดินทำกิน นโยบายสิ่งแวดล้อม และนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงความสอดคล้องกันระหว่างกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน สรุปได้ว่า มติคณะรัฐมนตรีส่วนหนึ่งส่งผลกระทบต่อ การอนุรักษ์ พืชฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดินในลักษณะที่แตกต่างกัน และมีกลุ่มของมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พืชฟูและการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรดินและที่ดินโดยตรง นอกจากนี้ จากการศึกษาดังกล่าวยังได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้

2.2 การดำเนินโครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน

สืบเนื่องจากปี พ.ศ. 2547 สผ. ได้ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดิน : แนวทางการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในพื้นที่ลุ่มน้ำกอน จังหวัดน่าน เพื่อเป็นพื้นที่นำร่องในภาคเหนือ ดังนั้น เพื่อให้ได้รูปแบบ กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติหลายรูปแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ที่มีความแตกต่างได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งสามารถลดความขัดแย้งและเสริมสร้างความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2548 จึงได้ขยายผลการดำเนินงานไปภาคอื่น ภายใต้โครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรดินและที่ดิน โดยดำเนินการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดเลย และพื้นที่ภาคใต้ ที่จังหวัดกระบี่

โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยได้มีการทบทวนนโยบายเกี่ยวกับที่ดินของภาครัฐในช่วงที่ผ่านมา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน สถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่กรณีศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์ความพร้อมและสภาพแวดล้อมของกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรดินและที่ดิน ตลอดจนพัฒนารูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อกำหนดกิจกรรมและบทบาทของท้องถิ่นและภาครัฐที่ชัดเจนขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบดำเนินการในพื้นที่อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับพื้นที่นำร่อง อีกทั้งประชาชนและชุมชนสามารถนำรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรดินและที่ดินไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง รวมถึง สผ. จะได้นำผลการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา และเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเพื่อสั่งการให้หน่วยงานปฏิบัติดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. การบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวและสิ่งแวดล้อมชุมชนที่สมบูรณ์ทางด้านระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

3.1 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างบูรณาการ : เกาะสมุย เกาะพงัน และ เกาะแตน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตามทีนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้ชุมชนทุกระดับมีการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียว เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนและสอดคล้องกับศักยภาพของระบบนิเวศธรรมชาติ ระบบเศรษฐกิจ สังคม มรดกทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และเทคโนโลยีเพื่อให้การพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวเป็นไปอย่างน่าอยู่และยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2548 สผ. ได้จัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างบูรณาการในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพงัน และเกาะแตน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งร่างประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตลอดจนระบบฐานข้อมูลและเครื่องมือชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ดังกล่าว

การจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างบูรณาการในพื้นที่ดังกล่าวได้ดำเนินการแล้วเสร็จโดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการร่วมกันตัดสินใจกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและศักยภาพในการรองรับของพื้นที่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างบูรณาการ และร่างประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่ได้จัดทำขึ้นดังกล่าว จะใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพงัน และเกาะแตน จังหวัดสุราษฎร์ธานีดีขึ้นและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

3.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ : การจัดระเบียบป้ายโฆษณา

สผ. ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา ด้านมลพิษของเมืองโดยเฉพาะเรื่องป้ายโฆษณาที่ก่อให้เกิดมลพิษในเมืองมากขึ้น โดยได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดระเบียบป้ายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในบริเวณที่ติดตั้งป้าย โดยจะต้องมีความปลอดภัย สะอาด สวยงาม และทัศนียภาพ ทั้งนี้การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดระเบียบป้าย เป็นเพียงกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาป้ายในภาพรวมของประเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางหลักให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยแบ่งกลุ่มพื้นที่จัดระเบียบป้ายเป็น 3 ประเภท คือ พื้นที่เมือง พื้นที่ชนบท และพื้นที่เฉพาะ ซึ่งแต่ละพื้นที่มีลักษณะและขนาดความรุนแรงของปัญหาที่เป็นผลกระทบจากป้ายแตกต่างกัน

สผ. ได้นำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการจัดระเบียบป้าย เสนอต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ข้อคิดเห็น รวมทั้งได้จัดเวทีสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อระดมความคิดเห็นจากประชาคมทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน มหาวิทยาลัย องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2548 อีกด้วย สผ. ได้ทำการปรับปรุงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดระเบียบป้าย และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2548 และเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายซึ่งเป็นกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาป้ายสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จึงได้มีการแปลงนโยบายไปสู่

การปฏิบัติ โดยการจัดทำ “แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาป้าย” ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีการบูรณาการทั้งแผนงาน โครงการ แผนเงิน และแผนคนของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตั้งแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น รวมทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชน

3.3 การบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตราการเจริญเติบโตของเมืองที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบให้สิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม ส่งผลให้ประชาชนมีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และความเคร่งเครียดในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การได้พักผ่อนหย่อนใจและอยู่อาศัยในเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีจึงเป็นสิ่งจำเป็น แม้ว่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการบรรจุแผนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวไว้ในแผนพัฒนาระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น อาทิ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) แต่ความพยายามในการที่จะเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนก็ยังไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

สม. ได้พยายามผลักดันให้การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเป็นไปในลักษณะที่ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และประชาชน ผนึกกำลังและมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เป็นไปอย่างยั่งยืน รั้งกับนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งมุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วน จัดระบบสิ่งจูงใจในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยรัฐบาลพร้อมที่จะสนับสนุนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว สม. ได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

3.3.1 จัดทำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่อง การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน

เน้นการนำมาตรการจูงใจทางเศรษฐศาสตร์มาใช้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน และภาคประชาชนในการเพิ่มการพัฒนาและการรักษาพื้นที่สีเขียวทั้งในบ้านเรือนและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวของชุมชน โดย สม. ได้นำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548

3.3.2 การจัดทำแนวคิดใหม่สู่การเป็นเมืองสีเขียว

พัฒนาต้นแบบและแนวคิดที่ควรปฏิบัติเพื่อการพลิกฟื้นคืนพื้นที่สีเขียวสู่เมือง สำหรับภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเมืองให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของชุมชน บนหลักการเสริมสร้างคุณภาพของระบบนิเวศ โดยใช้พิชพรรณเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มอัตราการซึมซับน้ำ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับพื้นที่ผิวที่ซึมน้ำได้ดีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนาและสร้างกลไกใหม่ ๆ มาใช้เพื่อการจัดการพื้นที่สีเขียวให้ป็นไปอย่างยั่งยืน โดยแบ่งเป็นพื้นที่สีเขียวต้นแบบจำนวน 11 ต้นแบบ¹ และจัดทำแนวคิดที่ควรปฏิบัติ จำนวน 16 แนวคิด²

ทั้งนี้ การจัดทำพื้นที่สีเขียวต้นแบบดังกล่าว สม. ได้คัดเลือกพื้นที่ภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และพื้นที่เมืองโดยรอบเป็นพื้นที่นำร่องโครงการ โดยให้ความสำคัญอย่างย่งกับการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ตลอดจนแสดงความคิดเห็น ทั้งในรูปแบบของการร่วมเป็นคณะกรรมการกำกับการศึกษาโครงการฯ และการแสดงความคิดเห็นในเวทีสาธารณะ ซึ่ง สม. ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้บริหารเมือง

¹ พื้นที่สีเขียวแบ่งออกเป็น 11 ประเภทได้แก่ 1) สวนสาธารณะ 2) ลานกีฬากลางแจ้ง 3) ลานคนเดิน 4) สวนหย่อม 5) พื้นที่สีเขียวในเขตที่อยู่อาศัย 6) พื้นที่สีเขียวในย่านการค้า/ย่านธุรกิจ 7) พื้นที่สีเขียวในเขตแรงงาน 8) พื้นที่จอดรถ 9) พื้นที่สีเขียวในสถานที่ราชการ/สถานศึกษา 10) ร้วแนวทางเดิน/เขตทางเท้า 11) พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ

² แนวคิดที่ควรปฏิบัติของการพลิกฟื้นคืนพื้นที่สีเขียวสู่เมือง มีจำนวน 16 แนวคิด ได้แก่ 1) พื้นที่ฝังกลบและพักขยะ 2) บริเวณบำบัดน้ำเสีย 3) พื้นที่ควบคุมน้ำท่วมและทางระบายน้ำ 4) พื้นที่สีเขียวแนวกันชน/พื้นที่สีเขียวที่ป้องกันและขยายตัวของเมืองสู่พื้นที่ต่อเมือง 5) สุสาน/ฌาปนสถาน (ป่าเทิว) 6) พื้นที่โบราณสถาน/พื้นที่ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ 7) ป่าในเมือง 8) ฝั่งแม่น้ำ/คูเมือง 9) แนวร่นอาคาร 10) เส้นทางจักรยาน 11) เส้นทางธรรมชาติ/เส้นทางที่ทัศน 12) เขตสาธาณูปโภคของเมือง 13) พื้นที่ว่างเปล่า 14) พื้นที่สีเขียวเพื่อการท่องเที่ยว 15) พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต และ 16) แหล่งเรียนรู้พิชพรรณธรรมชาติ

3.3.3 การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลพรรณไม้ และติดตามประเมินผลพื้นที่สีเขียว โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นที่สีเขียวรวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ปฏิบัติในการตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านพื้นที่สีเขียวของชุมชน พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เกี่ยวกับการจัดการระบบฐานข้อมูลแนวคิด/ต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สีเขียว รวมทั้งเทคนิควิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ 30 คน

โครงการต้นแบบและแนวคิดที่ควรปฏิบัติเพื่อการพลิกฟื้นดินสีเขียวสู่เมือง รวมทั้งระบบฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวดังกล่าว สามารถขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งช่วยให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการพัฒนาเมืองให้เกิดความร่มรื่น สวยงาม อันจะส่งผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

4. การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

4.1 การจัดทำแนวทางมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรรักษาของท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ที่มีแหล่งธรรมชาติหลายแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติประเภทแหล่งน้ำ ถ้ำน้ำตก ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีสัณฐาน และภูมิลักษณะวรรณา เป็นต้น ซึ่งได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวกำลังประสบกับปัญหาความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ความ ต้องการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายพื้นที่ท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติแห่งใหม่ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว หากการกระทำเหล่านี้ดำเนินไปโดยขาดความเข้าใจในสภาพเปราะบางของธรรมชาติหรือระบบนิเวศ อาจทำให้เกิดความเสื่อมโทรมหรือสูญเสียได้ง่าย

สม. ได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าวและได้พยายามหาแนวทางและมาตรการเพื่อให้ทุกฝ่ายช่วยกันดูแล แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์มาเป็นลำดับ โดยได้จัดทำแนวทางและมาตรการการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วเสร็จ ซึ่งปรากฏว่า มีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ได้ผ่านการประเมินคุณค่าความสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 82 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 70 แห่ง

สม. จะได้นำแนวทางและมาตรการการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ และประกาศเป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่นเพื่อวางกรอบแนวทางและมาตรการในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่นให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และหลังจากนั้นจะได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นที่รับผิดชอบ สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไปทราบ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ต่อไป

4.2 ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548 - 2552

สม.ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ได้เร่งรัดการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า³ พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548-2552 โดยเมื่อวันที่ 4 มกราคม

2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ การกำหนดและประกาศพื้นที่ให้เป็น “เมืองเก่า” การพัฒนาโลกและกระบวนการบริหารจัดการเมืองเก่าแบบบูรณาการ และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป

³ เมืองเก่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ที่รัฐบาลกำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่ ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. 2546 มีคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ทำหน้าที่วางนโยบาย กำหนดพื้นที่ จัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ปี พ.ศ. 2548 สม. ได้เสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่าให้ความเห็นชอบเมืองเก่า 10 เมือง เป็น **เมืองเก่าที่มีความสำคัญที่ต้องมีการบริหารจัดการเร่งด่วนระดับ 1** ได้แก่ เมืองเก่าเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง น่าน กำแพงเพชร พิษณุโลก ลพบุรี สงขลา นครศรีธรรมราช และพิจิตร โดยให้มีการศึกษาเพื่อกำหนดเขตและดำเนินประกาศเป็น **พื้นที่เมืองเก่า** ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต่อไป และได้มีการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

4.2.1 การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน

สืบเนื่องจากปี พ.ศ. 2547 เมืองเก่าน่านได้รับคัดเลือกเป็นเมืองเก่านำร่อง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า ผ่านคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อให้เมืองเก่าน่านได้รับการคุ้มครองดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถดำรงคุณค่าความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมไว้เป็นมรดกให้อนุชนรุ่นหลัง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไปโดยมิให้มีการทำลายเนื้อเมืองจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าน่าน พร้อมกับมีแผนแม่บทเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมืองค์การบริหารงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน และในปี พ.ศ. 2548 สม. ได้ร่วมกับจังหวัดน่านดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) จัดทำแผนที่ชุมชนเมืองเก่าน่าน และได้ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือแผนที่ชุมชนเมืองเก่าน่านแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548

2) จัดทำแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าน่านแล้วเสร็จ

โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2548 และเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2548 ตามลำดับ ทั้งนี้ ได้มีมติให้ประกาศเขตพื้นที่ใจกลางเมืองน่าน และเวียงพระธาตุแช่แห้ง เป็นพื้นที่เมืองเก่า รวมทั้งเห็นชอบกับแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าน่าน เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียด

เพื่อดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ ยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่านดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่าน่าน ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน มาตรการ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อ ดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่าน่าน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดน่านเป็นประธาน

4.2.2 การเสริมสร้างการรับรู้และทัศนคติเชิงบวกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองเก่าเมืองเก่าเป็นประเด็นใหม่ที่ยังมีได้ดำเนินการใด ๆ อย่างชัดเจนมาก่อน ตลอดจนบทบาทหน้าที่

ของเมืองเก่าที่จะมีต่อเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชน ยังมีได้เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวาง ดังนั้นการส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการเมืองเก่าเพื่อให้เมืองเก่าได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาและเกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป รวมทั้งผลักดันการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองเก่าให้เป็นประเด็นสาธารณะและกระจายความรับผิดชอบสู่ทุกภาคส่วน ซึ่งหลังจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า สผ. ได้ดำเนินงานดังนี้

1) จัดทำแผนที่ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองเก่าเพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนงานการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม โดย สผ. ได้ร่วมกับจังหวัดและท้องถิ่นจัดทำแผนที่ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองเก่าแล้วเสร็จ คือ พื้นที่เมืองเก่าที่มีความสำคัญ ระดับ 1 ได้แก่ เมืองเก่าบ้าน และลพบุรี และเมืองเก่าที่มีความสำคัญ ระดับ 2 คือ เมืองเก่าทับเที่ยง จังหวัดตรัง

2) นำเสนอยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าต่อผู้บริหารระดับสูง หลังจากคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ได้เห็นชอบเมืองเก่า 10 เมือง ให้เป็นเมืองเก่าที่มีความสำคัญที่ต้องมีการบริหารจัดการเร่งด่วน ระดับ 1 แล้ว สผ. ได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรชุมชน

3) จัด **"กิจกรรมสัปดาห์สิ่งแวดล้อมเมืองเก่าสัญจร"** สผ. ร่วมกับจังหวัดและท้องถิ่นในเมืองเก่า 10 เมืองดังกล่าว จัดนิทรรศการเรื่องเมืองเก่าและกิจกรรมสาธารณะร่วมกับชุมชน ได้แก่ เสวนาเรื่องการบริหารจัดการเมืองเก่า นิทรรศการภาพถ่ายเก่า ประภาคารวาดรูปและเรียงความ อบรมมัคคุเทศก์เยาวชนท้องถิ่นเพื่อนำชมตามเส้นทางเดินวัฒนธรรม การนำท่องเที่ยวตามเส้นทางเดินทางวัฒนธรรมร่วมกับการเปิดบ้านเก่าสู่สาธารณะ การเสวนาภาพเก่า เป็นต้น

5. การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นับจากที่กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2545 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงระยะเวลาดังกล่าว สม. ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 - 2549 มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแผนงาน/โครงการ และ/หรือการจัดทำกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคต ซึ่งในปี พ.ศ. 2549 จะเป็นปีสุดท้ายของแผนดังกล่าว สม. จึงได้มีการเตรียมการทั้งในส่วน of ข้อมูลพื้นฐาน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา การกำหนดกรอบและแนวทางการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่ โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

5.1 การดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 ในรอบ 2 ปีของการประกาศใช้

สม. ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในรอบ 2 ปีของการประกาศใช้ (24 พฤษภาคม 2545 ถึง 24 พฤษภาคม 2547) และรายงานผลการติดตามฯ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2548 เพื่อนำไปพิจารณาประกอบการกำหนดนโยบายและแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอนาคต นอกจากนี้ สม. ยังได้นำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาปรับปรุง และ/หรือจัดทำกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งได้เผยแพร่ข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแผนงาน/โครงการและการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่จะดำเนินการในปีถัดไป

ความสำเร็จของการติดตามประเมินผลดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการนำไปวิเคราะห์ และจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบแนวโน้มทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด จึงจะสามารถนำไปใช้ในการทบทวนหรือปรับนโยบายและแผนในปัจจุบัน และ/หรือกำหนดทิศทางของนโยบายในอนาคตให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5.2 การประเมินสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมและพัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกลุ่มจังหวัด

สม. ได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีฐานข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจุบันสำหรับใช้เป็นข้อมูลฐาน (Baseline Information) ในการกำหนดตัวชี้วัด การติดตามผลการดำเนินงาน และการทบทวนและปรับปรุงแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างส่วนกลางและการปฏิบัติงานในส่วนท้องถิ่นและจังหวัดภายใต้การบริหารจัดการแบบผู้ว่าราชการจังหวัด CEO ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการประเมินสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แบ่งขอบเขตพื้นที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด 19 กลุ่ม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2546 เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำหรับนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายและแผนทั้งในส่วนกลาง จังหวัด กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น นอกจากนี้ได้มีการทบทวนกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 และพัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกลุ่มจังหวัด และประเทศ เพื่อให้การเชื่อมโยงและถ่ายทอดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 ซึ่งเป็นนโยบายระยะยาวไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบและกระบวนการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นภายใต้สถานการณ์การเป็นพื้นที่เขตควบคุมมลพิษและพื้นที่เขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของพื้นที่กรณีศึกษา 2 แห่ง คือ จังหวัดชลบุรีและเพชรบุรี ซึ่งจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป โดยผลการศึกษาได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548 และได้นำไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550-2554 ต่อไป

5.3 การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550-2554

สผ. อยู่ระหว่างจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550-2554 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคจังหวัดและยุทธศาสตร์จังหวัด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้ทบทวนสถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้ง

กฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว โดยคาดว่าจะจัดทำ (ร่าง) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับดังกล่าวแล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2549

ทั้งนี้ การจัดทำแผนดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยได้มีการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลและประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายใน สผ. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นต่อกรอบและประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปใช้

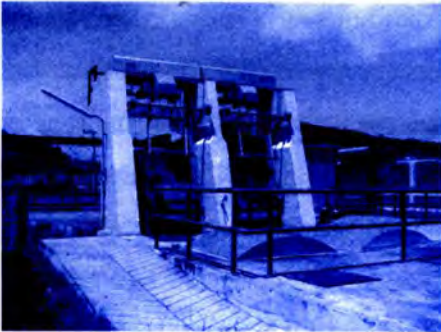

ในการยกร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 - 2554 หลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ สผ. จะได้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการแปลงยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในแต่ละด้านของแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติต่อไป

6. การถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

สผ. ได้วิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และได้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 และได้นำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2547 อนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจภายใต้โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนงบประมาณแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 29 โครงการ ดังนี้

- 1) โครงการต่อเนื่อง จำนวน 5 โครงการ
- 2) โครงการใหม่ จำนวน 24 โครงการ เป็นโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จำนวน 15 โครงการ และโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 9 โครงการ

นอกจากนี้ ได้ติดตามและประเมินผลงาน ผลการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) โครงการต่อเนื่องที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จและสามารถทดลองเดินระบบได้ จำนวน 3 โครงการ
- 2) โครงการใหม่ คาดว่าจะเริ่มดำเนินงานได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยดำเนินงานโครงการ จะต้องประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Auction) ตามหลักเกณฑ์และแนวทางกระทรวงการคลัง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 ที่กำหนดให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 จึงส่งผลให้การประกวดราคาต้องล่าช้าออกไป และไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหน้า 10-11)

จากการติดตามและรับทราบปัญหาการดำเนินงานโครงการที่ล่าช้าเนื่องจากการประกวดราคา สม. ได้ให้ข้อเสนอแนะโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินการโครงการตามผลการประกวดราคา

7. การเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลกระทบล้างผลล้น

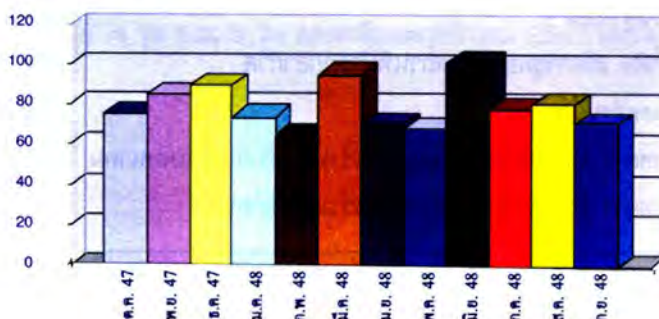
สม. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีภารกิจสำคัญในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน หรือโครงการที่จะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การออกใบอนุญาตผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต การปรับปรุงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

7.1 สถานภาพการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานฯ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการต่าง ๆ เสนอให้ สม. ดำเนินตามขั้นตอนการพิจารณา จำนวน 957 โครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กราฟแสดงจำนวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอให้ สม. พิจารณา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

จำนวนรายงาน (ฉบับ)

จำนวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอให้ สผ. พิจารณาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

เดือน	ประเภทของโครงการ						รวม
	เหมืองแร่และปิโตรเลียม	อุตสาหกรรม	คมนาคม	บริการชุมชน	แหล่งน้ำ	พลังงาน	
ต.ค. 47	10	7	3	53	0	2	75
พ.ย. 47	13	10	4	52	0	6	85
ธ.ค. 47	8	9	0	59	0	13	89
ม.ค. 48	8	14	3	45	1	3	74
ก.พ. 48	6	10	4	37	0	8	65
มี.ค. 48	4	13	6	62	0	10	95
เม.ย. 48	6	8	4	44	0	9	71
พ.ค. 48	8	9	6	44	0	2	69
มิ.ย. 48	10	17	7	59	0	9	102
ก.ค. 48	9	13	4	51	0	2	79
ส.ค. 48	2	18	7	50	0	4	81
ก.ย. 48	8	15	2	42	0	5	72
รวม	92	143	50	598	1	73	957

สผ. ได้ตรวจสอบและเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยจัดประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ รวม 155 ครั้ง ดังนี้

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวนการประชุม (ครั้ง)
1. ด้านโครงการเหมืองแร่	16
2. ด้านโครงการสำรวจและ/หรือผลิตปิโตรเลียม	8
3. ด้านโครงการอุตสาหกรรม	29
4. ด้านโครงการพลังงาน	19
5. ด้านโครงการสร้างพื้นฐานอื่น ๆ	11
6. ด้านโครงการที่พักอาศัย บริการชุมชนและสถานที่พักตากอากาศ	49
7. ด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	1
8. ด้านโครงการส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม	11
9. ด้านโครงการส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน	11

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้มีการประชุมรวม 9 ครั้ง และคณะกรรมการกลั่นกรอง การอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้มีการประชุมรวม 19 ครั้ง ดังนี้

ประเภทการพิจารณา	จำนวนนิติบุคคล (ราย)	เห็นชอบ (ราย)
การขอรับอนุญาตฯ	19	17
การขอเพิ่มผู้ชำนาญการ	6	4
การขอลดลงผู้ชำนาญการ	4	4
การขอเปลี่ยนเจ้าหน้าที่	19	19

7.2 การดำเนินงานบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

7.2.1 ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

1) การมอบอำนาจการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้จังหวัด

ได้ออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2548) เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2548 โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมขึ้นในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมทุกพื้นที่ ดังนั้น รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จากส่วนกลางเป็นผู้พิจารณา

2) การพัฒนาศักยภาพระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ตามที่ สผ. ได้ปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและได้นำเสนอประเด็นสำคัญ ในการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่งมีมติเห็นชอบให้ **การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็น 2 ระดับ คือ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม** โดยรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ได้มอบให้ระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณา โดยจะมีคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นระดับจังหวัดทำหน้าที่พิจารณา ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการให้จังหวัดมีความพร้อมในภารกิจดังกล่าว สผ. จึงได้จัดอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รวมทั้งได้กำหนดให้มีการศึกษาดูงานจากกรณีศึกษาและฝึกปฏิบัติ โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตร "หลักการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (สำหรับผู้ปฏิบัติ)" 4 รุ่น ๆ ละ 5 วัน ตลอดเดือนพฤศจิกายน 2547 โดยมีผู้เข้าร่วมรวมทั้งสิ้นประมาณ 300 คน

7.2.2 ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทร

เพื่อให้โครงการประเภทเดียวกันที่ได้มีการดำเนินการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วสามารถใช้กลไกทางกฎหมายเพื่อให้การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้วยความรวดเร็ว สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงานฯ จึงได้มีการพิจารณานำมาตรา 46 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาใช้สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยให้โครงการสามารถนำมาตรการต่าง ๆ ไปปฏิบัติได้ทันทีตั้งแต่เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการ

ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ออกประกาศให้โครงการบ้านเอื้ออาทรของการเคหะแห่งชาติ สามารถขอรับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยยินยอมให้ปฏิบัติตามมาตรการและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของ

โครงการหรือกิจการและหลักเกณฑ์ วิธีการหรือกิจการสามารถขอรับการยกเว้นไม่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2548 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2548 โดยให้ถือว่ามาตรการดังกล่าวมีผลเช่นเดียวกับมาตรการตามมาตรา 50 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

7.2.3 การดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ 2540 มาตรา 56 วรรคสอง

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวดที่ 3 มาตรา 56 วรรคสอง ระบุว่า "การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" นั้น

สม. ได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน เมื่อมีการจัดตั้งองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว ด้วยการศึกษากำหนดโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยมีเป้าหมายเพื่อกำหนดบัญชีรายชื่อประเภทหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องให้ความเห็นก่อนมีการดำเนินโครงการ เพื่อให้สามารถลดปัญหาความขัดแย้งจากการ

พัฒนาโครงการได้ ทั้งนี้ คาดว่าจะกำหนดบัญชีรายชื่อดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ประมาณเดือนพฤษภาคม 2549

7.2.4 การพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ด้านสังคมในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สม. ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านสังคมในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือจากธนาคารโลก ด้วยการพัฒนาคู่มือแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมของต่างประเทศและในประเทศ รวมทั้งนำเสนอร่างคู่มือดังกล่าวเพื่อให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าของโครงการ นักบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

2) การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดทำคู่มือและแนวทางในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

จากการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในช่วงที่ผ่านมา ปรากฏว่าในอนาคตควรต้องมีการประกาศกำหนดประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมอีกหลายประเภท ได้แก่ โครงการอุตสาหกรรมผลิตสุรา และ/หรือแอลกอฮอล์ รวมทั้งผลิตเบียร์และไวน์ โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสี ศูนย์คมนาคมขนส่ง โครงก่อสร้างสิ่งก่อสร้างโรงงานในทะเลหรือริมตลิ่ง คลอง/แม่น้ำ/ทะเลสาบ และอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมบำบัดหรือจัดการของเสีย หรือน้ำเสียรวม เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับประเภทและขนาดโครงการที่จะมีการประกาศเพิ่มเติมสม. จึงได้มีการศึกษา

เพื่อจัดทำแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการประเภทที่จะมีการประกาศเพิ่มเติม และเนื่องจาก ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งผู้จัดทำรายงานฯ ผู้ประกอบการ และ คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้ปรับปรุงใหม่ และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคู่มือ ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติให้เป็นแนวทาง เดียวกันได้ต่อไป ปัจจุบัน จึงได้มีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่กำหนดและข้อมูลแนวทางการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศแล้ว โดยคาดว่าจะดำเนินการได้เสร็จ สมบูรณ์ภายในเดือนพฤษภาคม 2549

7.3 การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สผ. ได้ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดไว้ในรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่จัดทำรายงานฯ ในหลายรูปแบบ ได้แก่ การพิจารณารายงานผลการ ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานฯ ประมาณ 500 โครงการ การประชุมคณะกรรมการในการกำกับ ดูแล การดำเนินงานของโครงการ ประมาณ 60 ครั้ง การตรวจสอบ/แก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องผลกระทบจากการ ดำเนินงานของโครงการ ประมาณ 30 ครั้ง รวมทั้งว่าจ้างที่ปรึกษาในการตรวจสอบพื้นที่โครงการ จำนวน 300

โครงการ โดยได้ประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผล กระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ เสนอแนะหน่วยงาน ผู้อนุญาตในการกำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรการ และ เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมต่อโครงการ รวมทั้งแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนจาก การดำเนินงานของโครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์ผล กระทบสิ่งแวดล้อมสามารถเป็นกลไกการ จัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ จำเป็น ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งจาก เจ้าของโครงการที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการ ให้ครบถ้วน หน่วยงานผู้อนุญาต กำกับดูแล การดำเนินงานของโครงการตามเงื่อนไขที่

กำหนด รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการ โดย สผ. จะได้รวบรวมผลจากการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม และนำมาประเมินผลเพื่อใช้ในการ ปรับปรุง/เพิ่มเติมมาตรการที่ส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

8. การจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

สผ. ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ติดตามประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อม และจัดทำเป็นรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นประจำทุกปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับให้ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย วางแผน และเสนอแนะ มาตรการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อไป สำหรับรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในปี พ.ศ. 2547 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวแล้ว ทั้งในรูปแบบเอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ CD-ROM แก่องค์กรทุกระดับ ได้แก่ นักการเมือง หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ บุคคลที่สนใจยังสามารถ download ข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของ สผ. อีกด้วย

สำหรับการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปี 2548 สม. ได้ยกร่างรายงานภายใต้การกำกับทางวิชาการของคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยได้ติดตามและนำเสนอประเด็นเรื่องที่มีความสำคัญหรือที่มีความรุนแรง และมีความเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไข คือ สถานการณ์การเกิดธรณีพิบัติภัยสึนามิ ภัยแล้ง สารอันตรายและของเสียอันตราย การจัดการสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำทำนุ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก และรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมรายสาขา เพื่อให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ภาวะมลพิษ และสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าวเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 และอยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวมทั้งจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

นอกจากนี้ สม. ได้ดำเนินการจัดหาข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ในช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน เพื่อนำไปรวบรวมและประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เล่มที่ 3 (The Third ASEAN State of Environment Report : 3rd SoER) ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลด้านทรัพยากรของแต่ละประเทศรายสาขา ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำลังเผชิญอยู่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค

อย่างไรก็ตามการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค จำเป็นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายในการติดตามสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารเพื่อประกอบการกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศและภูมิภาคต่อไป

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยมีส่วนร่วมและมีบูรณาการในทุกระดับ

กลยุทธ์สนับสนุน : พัฒนาศักยภาพด้านกฎหมายและระบบบริหารราชการ

1. การพัฒนากฎหมาย

1.1 โครงการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ....

สม. อยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปฏิรูประบบราชการ นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 และยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อให้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปบังคับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

สม. ได้จัดประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นต่อร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ใน 4 ภูมิภาค คือ เชียงใหม่ อุดรธานี ชลบุรี และภูเก็ตแล้ว ทั้งนี้ สม. ได้รวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการจัดประชุมสัมมนาและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. .... โดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2548 และจะได้นำไปจัดทำเป็นพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. .... (ฉบับสมบูรณ์) ให้แล้วเสร็จต่อไป

1.2 การปรับปรุงประกาศกระทรวงว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

สม. ได้ดำเนินการปรับปรุงประกาศกระทรวงว่าด้วยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 50 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขโดยมาตรา 114 แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีอำนาจตรวจสอบสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโครงการหรือกิจการที่เสนอขอรับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2549 และ สม. ได้นำประกาศกระทรวงดังกล่าวส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2549

1.3 ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขอและออกใบอนุญาตเป็นผู้ชำนาญการศึกษามลกระทบสิ่งแวดล้อมและการควบคุมปฏิบัติงานของผู้ได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ....

การวิเคราะห์มลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขมลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีโครงการขนาดใหญ่ ดังนั้นผู้ที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์มลกระทบสิ่งแวดล้อมจึงต้องเป็นผู้มีความสามารถ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อการประเมินมลกระทบสิ่งแวดล้อม การเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขมลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบมลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมา ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและความน่าเชื่อถือของรายงานการวิเคราะห์มลกระทบสิ่งแวดล้อม อันมีความเกี่ยวข้องกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2527) ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ชำนาญการศึกษามลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบกับกฎหมายดังกล่าวได้ใช้มานานเป็นเวลามากกว่า 20 ปี สม. จึงได้จัดทำร่างกฎกระทรวงดังกล่าวและนำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

2. การพัฒนาระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่

ภายหลังการปฏิรูประชาการ สม. ได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนระบบการบริหารราชการมาโดยตลอด โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การพัฒนาการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การพัฒนาการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ของ สม. แบ่งเป็น 4 มิติ ประกอบด้วย

มิติที่ 1 : มิติด้านประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์ (น้ำหนักร้อยละ 60) ดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญ จำนวน 12 แผนยุทธศาสตร์

มิติที่ 2 : มิติด้านคุณภาพการให้บริการ (น้ำหนักร้อยละ 10) ได้ดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการโดยเน้นในเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการและการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มิติที่ 3 : มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ (น้ำหนักร้อยละ 10) โดยเน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการลดรอบระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติราชการ รวมทั้งการประหยัดงบประมาณ

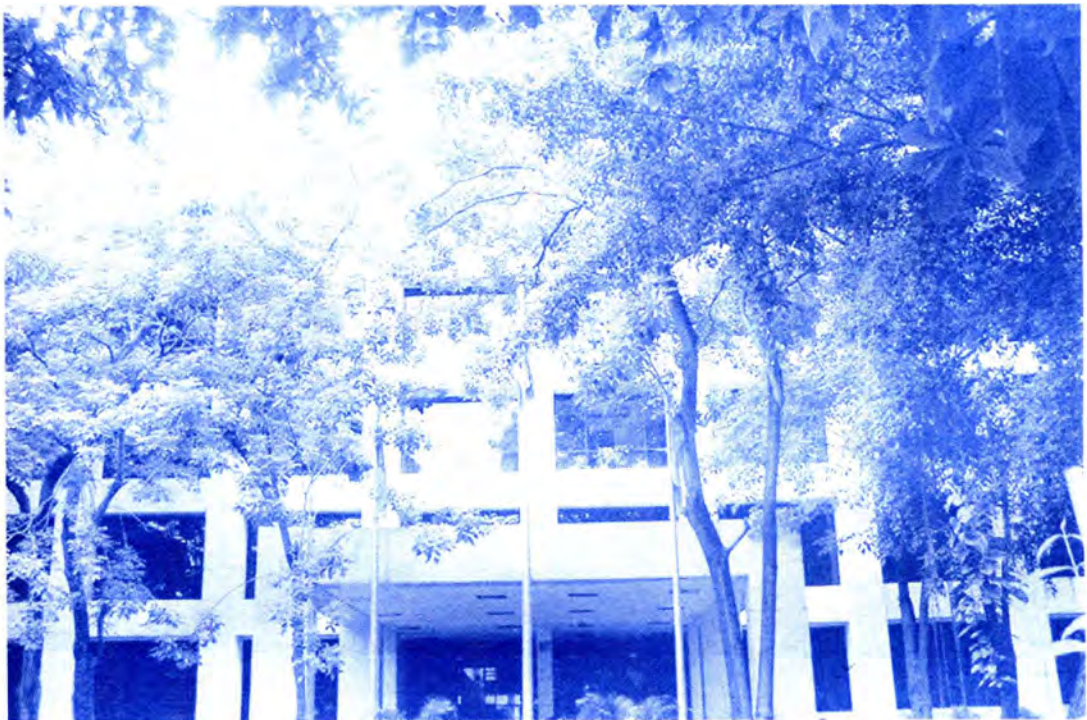
มิติที่ 4 : มิติด้านพัฒนาองค์กร (น้ำหนักร้อยละ 40) โดยเน้นการพัฒนาบุคลากร การจัดการระบบสารสนเทศ การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง การจัดทำแผนพัฒนากฎหมาย เป็นต้น

การประเมินตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี มีขึ้นเพื่อวัดผลการปฏิบัติราชการว่ามีผลสัมฤทธิ์ ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้นไว้หรือไม่ คุณภาพและความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ การประเมิน ผลการปฏิบัติราชการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะจะเป็นการวัดผลความต่อเนื่องของการปฏิบัติราชการว่าเป็นไปตามนโยบายแผนงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานในภาพรวมและงานแต่ละด้านของส่วนราชการ โดยผลการประเมินของ สผ. ได้ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักรวม 4.1167 จากคะแนนเต็ม 5 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2548) (ดูรายละเอียดในหน้า 14-16)

จากการที่ สผ. ได้เข้าสู่การพัฒนากระบวนการภาครัฐแนวใหม่อย่างจริงจัง ภายใต้การพัฒนาการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ทำให้ สผ. ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการปฏิบัติราชการเป็นอย่างยิ่งทั้งทางด้านการปฏิบัติราชการ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนคติ ความโปร่งใสในการทำงาน การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ สผ. เพิ่มมากขึ้น

2.2 การพัฒนาการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การบริหารการเปลี่ยนแปลง คือ การที่บุคคลในส่วนราชการดำเนินกระบวนการที่ใช้กระตุ้น และสนับสนุนส่วนราชการให้สามารถผ่านช่วงการปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ (Targeted Environment) ในการทำงานได้อย่างสำเร็จ

ปัจจุบันหลายองค์กรได้สร้างความพร้อมเพื่อที่จะสามารถเพิ่มศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีผลิตภาพสูง (High Performance) และมีประสิทธิภาพ และตั้งเป้าไว้ว่าจะสามารถปรับเปลี่ยน เข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ โดยมีความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะไม่สามารถสำเร็จได้ หากปราศจากองค์ประกอบสำคัญ คือ ความพร้อมของคนและวัฒนธรรมขององค์กร (People and Culture)

ดังนั้น สผ. จึงเตรียมความพร้อมเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ เพื่อที่จะสามารถเพิ่มศักยภาพให้เป็นองค์กรที่มีผลิตภาพสูงและมีประสิทธิภาพ โดยการนำการบริหารการเปลี่ยนแปลงมาใช้ ด้วยการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) เพื่อจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง จำนวน 2 ครั้ง เพื่อสร้างความพร้อมให้กับข้าราชการในการสนับสนุนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ สผ. สนับสนุนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามความคาดหวังของประชาชน สังคม และประเทศชาติ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 สผ. ได้คัดเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัตินโยบาย 4 ปี ที่มีความสำคัญเพื่อจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) แล้วเสร็จ และจะนำไปสู่การปฏิบัติ คือ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นเลิศ โดยมีกลยุทธ์ คือ พัฒนาศักยภาพด้านกฎหมายและระบบบริหารราชการ

2.3 การพัฒนาและดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นเครื่องมือการบริหารที่มาพร้อมกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่เป็นวิธีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรที่ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความรับผิดชอบต่อประชาชน และยกระดับผลของการปฏิบัติงานขององค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2548 สม. ได้ดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประจำปี พ.ศ. 2548 โดยปรับ Balance Score Card ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. พร้อมทั้งได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายใน สม. เพื่อระดมความเห็นต่อร่างระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 โดยได้จัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2548 แล้วเสร็จ รวมทั้งได้มีการพัฒนาและดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินการเป็นระยะทุก 3 เดือน

3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 สผ. ได้จัดให้มีการฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการบรรยาย พิเศษในหัวข้อเรื่องที่สำคัญ ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรของ สผ. รวมทั้งสิ้น 20 หลักสูตร ดังนี้

ลำดับ ที่	เรื่อง	ระยะเวลา	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม (คน)
1	การฝึกอบรมหลักสูตร เทคนิคการดำเนินงานกิจกรรม 5ส	21 ต.ค. 47	120
2	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544	30-31 ต.ค.47	135
3	การอบรมหลักสูตร เทคนิคการเขียนแผนดำเนินการ (TOR)	12-13 พ.ย.47	100
4	การสัมมนาหลักสูตร การเสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	19-21 พ.ย.47	130
5	การอบรมพนักงานขับรถยนต์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลการใช้รถราชการ	18 ธ.ค.47	60
6	การบรรยายเรื่อง ความเสมอภาคหญิงชายในหน่วยงานสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	12 ม.ค.48	100
7	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ สผ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ระยะที่ 1	20-22 ม.ค.48	100
8	การอบรมเรื่อง พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	3 ก.พ.48	200
9	การฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	28 ก.พ. 48	150
10	การบรรยายพิเศษ เรื่อง ประโยชน์และการใช้โปรแกรมห้องสมุด	18 มี.ค. 48	150
11	การบรรยายพิเศษ เรื่อง ระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)	23 มี.ค. 48	78
12	การบรรยายพิเศษ เรื่อง หลักการว่าด้วยการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing)	25 มี.ค. 48	80
13	การบรรยายพิเศษ เรื่อง องค์กระระหว่างประเทศและความตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม	29 มี.ค. 48	77
14	การฝึกอบรมระเบียบงานสารบรรณและการเขียนหนังสือราชการ	4-5 เม.ย.48	150
15	การฝึกอบรมโครงการ กบข. อบรมสมาชิกประจำปี 2548	10 พ.ค. 48	140
16	การบรรยายพิเศษ เรื่อง การมอบอำนาจและระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ	20 พ.ค.48	150
17	การบรรยาย เรื่อง การปรับปรุงระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน และหัวข้อคุณธรรมและจริยธรรม	17 มิ.ย.48	150
18	การควบคุมภายในและการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของการวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายในของ สผ.	23-25 มิ.ย.48	98
19	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change)	14-16 ก.ค.48	94
20	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โครงสร้างและการกิจของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ภายใต้ทบวงสิ่งแวดล้อม	15 ก.ย.48	150

2.2 ผลการดำเนินงานตามภารกิจสำคัญที่ได้รับมอบหมาย

1. การดำเนินการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัยในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย (Tsunami) เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงด้านธุรกิจท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคมและชุมชน สผ. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นหน่วยงานหลักภายใต้คณะกรรมการ 3 ชุด ได้แก่

- 1) คณะกรรมการอำนวยการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัย (รองนายกรัฐมนตรี นายพินิจ จารุสมบัติ เป็นประธาน)
- 2) คณะกรรมการอำนวยการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาธรณีพิบัติภัย (รองนายกรัฐมนตรี นายวิษณุ เครืองาม เป็นประธาน)
- 3) คณะกรรมการอำนวยการฟื้นฟูการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน (รองนายกรัฐมนตรี นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ เป็นประธาน)

เพื่อทำหน้าที่ประสาน รวบรวมข้อมูล และติดตามผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ซึ่งวงเงินที่สำนักงบประมาณอนุมัติในการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการทั้ง 3 ชุด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,168.56 ล้านบาท (ส่งคืนสำนักงบประมาณ จำนวนเงิน 121.15 ล้านบาท) ขณะนี้ได้ดำเนินการเบิกจ่ายแล้วรวมทั้งสิ้น 677.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.71 ของวงเงินที่ได้รับการอนุมัติ (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2548) ทั้งนี้

ได้รายงานผลให้คณะกรรมการอำนวยการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัย และคณะรัฐมนตรีรับทราบเป็นระยะ ๆ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 อนุมัติในหลักการกรอบโครงการ/กิจกรรม และวงเงินงบประมาณ สำหรับมาตรการหลักการจัดการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัย โดยมีโครงการที่ได้

ดำเนินการในพื้นที่ในระยะเร่งด่วน ปี 2548 ทั้งสิ้น 23 โครงการ รวมวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 626.78 ล้านบาท นอกจากนี้ สผ. มีการดำเนินการเพื่อการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัยในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ดังนี้

1.1 การดำเนินงานฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติภัยสึนามิ

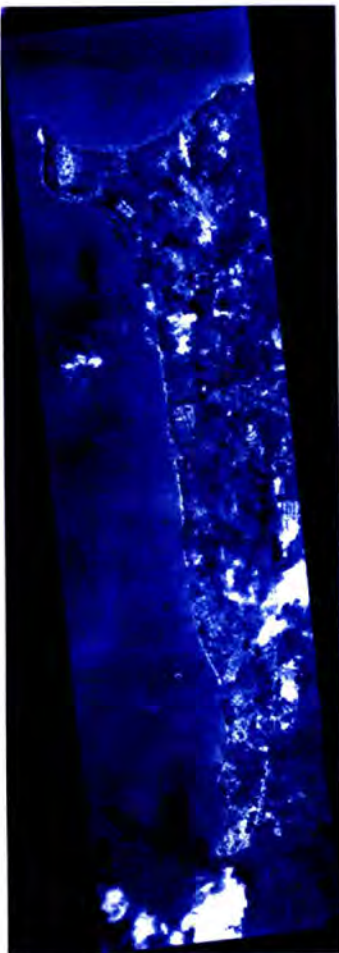
กิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติภัยสึนามิ คือ การสำรวจ วิจัย และศึกษา เพื่อฟื้นฟูบูรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กิจกรรมย่อย 10 กิจกรรม โดย สผ. เป็นผู้ดำเนินงานใน 3 กิจกรรม คือ

- 1) แนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสบภัยพิบัติภัย
- 2) การจัดทำแผนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมชุมชนและการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่พิบัติภัยสึนามิ
- 3) การจัดทำประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดระนอง ตรัง สตูล และ

การปรับปรุงประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา

กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น เป็นการดำเนินการในภาพรวมของพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติภัย โดย

ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยในกิจกรรมที่ 1) และ 2) นอกจากจะเป็นการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในภาพรวมแล้ว แผนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมชุมชนยังมีการจัดทำรายละเอียดของพื้นที่ตัวอย่าง 4 หมู่บ้านที่ได้รับความเสียหาย และได้มีการร่วมประชุมกับชาวบ้านที่หมู่บ้านแหลมตึกแก จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2548 ซึ่งจะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ในพื้นที่อื่น ๆ ได้ต่อไป สำหรับในกิจกรรมที่ 3) การกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจะเป็นการชะลอการพัฒนาพื้นที่ไปพร้อม ๆ กับการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เมื่อร่างประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ที่ประสบภัยสึนามิได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินการทั้ง 3 กิจกรรมดังกล่าวได้แล้วเสร็จเมื่อเดือนกันยายน 2548 และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะได้พิจารณาให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในภาพรวมของการฟื้นฟูและการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ต่อรัฐบาลและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลในเชิงรูปธรรมต่อไป

1.2 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัยสึนามิ

สผ. ได้ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัยสึนามิ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสำรวจสถานการณ์ในพื้นที่ และประชุมร่วมกับชุมชน เพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุก 3 เดือน โดยรายงานไว้ในวารสาร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (Thailand's Nature and Environment) จำนวน 2 ฉบับ คือ วารสารฉบับที่ 1 (ก.ค. - ก.ย. 2548) และฉบับที่ 2 (ต.ค. - ธ.ค. 2548) ซึ่งได้ดำเนินการ เผยแพร่แล้ว นอกจากนี้ สผ. ยังได้จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ การเกิดธรณีพิบัติภัยสึนามิในรอบ 1 ปี (Tsunami : Annual Report of Thailand) ในรูปของเอกสาร CD-ROM และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.onep.go.th/tsunami/> อีกด้วยการติดตาม ประเมินผลดังกล่าวทำให้ทราบถึงความก้าวหน้า

ปัญหาอุปสรรคในการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัยสึนามิ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรอบ 1 ปี ซึ่งจะนำเสนอต่อผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ และรัฐบาล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนโยบาย แนวทางปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป รวมทั้งเพื่อการเผยแพร่ผลสำเร็จ และภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัยต่อสาธารณะ

2. การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 นโยบายบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการ 4 ปี

ตามที่พระราชกฤษฎีกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 บัญญัติว่า ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำมีแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ ร่วมกันจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติได้นำกรอบยุทธศาสตร์ การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปี (พ.ศ.2548-2551) ที่ผ่านความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2548 มาประกอบการจัดทำค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

- ส่วนราชการนำนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พินิจดำรงค์โท ทักษิณ ชินวัตร แถลงต่อสภาเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2548 ไปเป็นกรอบในการจัดทำร่างแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 โดยแผนการบริหารราชการแผ่นดินได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 122 ตอนพิเศษ 34ง เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548

- ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551) ให้สอดคล้องกับบริหาร แผนการราชการแผ่นดินดังกล่าว เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพกลุ่มภารกิจด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย สผ. เป็น หน่วยงานหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดทำภาพรวมแผนปฏิบัติ ราชการ 4 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกส่วนราชการเพื่อนำเสนอ ต่อรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลยุทธศาสตร์ที่ 4 พิจารณา และนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

3. การดำเนินงานตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ พิธีสารเกียวโต

ประเทศไทยเห็นความสำคัญของปัญหาโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้ให้ สัตยาบัน เข้าร่วมเป็นภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 และลงนาม ให้สัตยาบันในพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) ซึ่งเป็นพิธีสารภายใต้อนุสัญญา เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 ดังนั้นนับตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 สผ. ได้ดำเนินการดำเนินนโยบายและแผนการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศของประเทศไทย เพื่อมุ่งหวังให้มีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันทำให้เกิดโลกร้อนออกสู่บรรยากาศ ตามวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญา รวมทั้งดำเนินงานอื่นเพื่ออนุวัติตามอนุสัญญา ดังนี้

3.1 การยกร่าง Climate Change Road Map

โดยการระดมสมองร่วมกับผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ได้แก่ นักวิชาการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคเอกชน เพื่อวางแนวทางการดำเนินงานของประเทศอย่างมีเป้าหมายชัดเจนในระยะ 5 ปี

3.2 การยกร่างแผนยุทธศาสตร์การจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

เพื่อเป็นแผนแม่บทที่กำหนดกลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกิจกรรมซึ่งกระทรวงที่เกี่ยวข้องควรร่วมดำเนินการต่อไป อันประกอบด้วยยุทธศาสตร์การลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยไม่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชน ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

3.3 การจัดทำรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ 2

สม. ได้จัดทำข้อเสนอเพื่อรับการสนับสนุนทางการเงินจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP) ในการจัดทำ "Self-Assessment for the Preparation of a Project Proposal for Thailand's Second National Communication to the UNFCCC" และ UNDP ได้เห็นชอบแล้ว สม. จึงจัดทำข้อเสนอโครงการจัดทำรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ 2 เพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environmental Facilities : GEF) ตามกระบวนการทางการเงินภายใต้อนุสัญญาฯ ต่อไป

3.4 การจัดทำแผนการวิจัยและพัฒนาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Research and Development)

เพื่อให้แนวทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศครอบคลุมศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งสอดคล้องต่อเนื่องและสนับสนุนกันอย่างเป็นระบบ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3.5 การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร และการสร้างจิตสำนึกของประชาชน ตามมาตรา 6 ของอนุสัญญาฯ

สม. ได้จัดกิจกรรมเพื่อตอบสนององวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น ธนาคารโลก, Danish International Development Agency (DANIDA), Japan Bank for International Cooperation (JBIC) และ Institute for Global Environmental Strategies (IGES) ในโอกาสต่าง ๆ จำนวน 6 ครั้ง และในวันสิ่งแวดล้อมไทย ระหว่างวันที่ 1-3 ธันวาคม 2548

3.6 การประชุมในระดับนานาชาติ

สม. ได้เข้าร่วมการประชุมและมีบทบาทในเวทีเจรจาต่อรองระหว่างประเทศที่สำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่

- การประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสมัยที่ 10 ในเดือนพฤศจิกายน 2547 ณ กรุงบัวโนส ไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา และสมัยที่ 11 ในเดือนพฤศจิกายน 2548 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา

- การประชุมองค์กรย่อยของอนุสัญญาฯ ซึ่งประกอบด้วย องค์กรย่อยด้านการดำเนินงานและองค์กรย่อยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 มีการประชุม 2 ครั้ง ที่สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศแคนาดา

- การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นองค์กรทางด้านวิชาการของอนุสัญญาฯ ที่ประกอบด้วยนักวิทยาศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากทั่วโลก ซึ่งนับแต่ปลายปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2548 ได้จัดประชุมขึ้นที่ประเทศอินเดีย เอธิโอเปีย สาธารณรัฐเยอรมนี และแคนาดา

- ประชุมสัมมนาเอเชีย-แปซิฟิกว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 15 และการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ว่าด้วยมาตรา 6 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ณ เมืองโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น

3.7 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สม. ได้เผยแพร่ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลการดำเนินงานผ่านทาง การประชุม สัมมนาต่าง ๆ การให้สัมภาษณ์โดยตรงของผู้บริหาร ผ่านทางสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ รวมทั้งจัดทำเว็บไซต์ของ สม. ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะ (<http://www.onep.go.th/CDM>) ตลอดจนจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3.8 การดำเนินกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism : CDM)

พิธีสารเกียวโตภายใต้อนุสัญญาฯ ได้กำหนดกลไกเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนาและช่วยให้ประเทศพัฒนาแล้ว ที่มีพันธกรณีในการลดก๊าซเรือนกระจก สามารถบรรลุเป้าหมายตามพันธกรณีได้ อันเป็นที่มาของ *"กลไกการพัฒนาที่สะอาด"* หรือ Clean Development Mechanism (CDM) สม. ได้กำหนดหลักการเกณฑ์ในการดำเนินโครงการ CDM โดยได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานแล้ว เมื่อคราวประชุมวันที่ 4 กรกฎาคม 2548 จึงแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานดังกล่าว และจะมีการจัดตั้งองค์การมหาชน

ที่มีประสิทธิภาพเพื่อพิจารณาโครงการ และส่งเสริมการดำเนินงานด้าน CDM โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่องนี้เพื่อขอรับข้อคิดเห็นจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน 2548 ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีฯ ได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อให้ความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการภาวะเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ก่อนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งปัจจุบันเรื่องดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน ก.พ.ร.

นอกจากกิจกรรมที่กล่าวมาแล้ว สม. ยังได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสัมมนาต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและประเทศต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันวิจัย เพื่อเสนอแนะแนวทางดำเนินงานด้านกลไกการพัฒนาที่สะอาดในประเทศไทยให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศเป็นสำคัญ

2.3 ผลการดำเนินงานที่สำคัญอื่นๆ

1. งานเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติ

การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการและประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นภารกิจหลักของ สม. เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรี โดยมีคณะกรรมการระดับชาติที่แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการตัดสินใจ คือ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ รวมถึงคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ (ดูรายชื่อ ในภาคผนวกที่ 1) ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยมี สม. เป็นฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการฯ ดังกล่าว

1.1 งานเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในการพิจารณาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับนโยบายของประเทศ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ถือว่าการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นการประชุมคณะรัฐมนตรีเรื่องสิ่งแวดล้อม

การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มีเรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน 63 เรื่อง เรื่องเพื่อทราบ จำนวน 26 เรื่อง และเรื่องอื่น ๆ 15 เรื่อง แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นโยบาย แผน และมาตรการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 15 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบ 14 เรื่อง ไม่ผ่านความเห็นชอบ 1 เรื่อง

กลุ่มที่ 2 กลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย

- กลไกการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 42 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบ 39 เรื่อง ไม่ผ่านความเห็นชอบ 3 เรื่อง
- รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 26 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบ 19 เรื่อง ไม่ผ่านความเห็นชอบ 7 เรื่อง

กลุ่มที่ 3 สถานการณ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 5 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบ 5 เรื่อง

กลุ่มที่ 4 การแต่งตั้งและปรับปรุงคณะกรรมการผู้ชำนาญการและอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จำนวน 16 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบ 16 เรื่อง

ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ที่เว็บไซต์ <http://www.onep.go.th/env-board-mati/envboardmati2548.asp>

1.2 งานเลขานุการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

สผ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์การบริหารจัดการที่ดิน ภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน ได้จัดประชุมพิจารณากลับกรอง วิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดนโยบาย ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ปัญหา แนวทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ จำนวน 2 ครั้ง โดยมีเรื่องที่มีการพิจารณาทั้งสิ้น 10 เรื่อง สรุปได้ดังนี้

- 1) การหารือแนวทางปฏิบัติการสำรวจรังวัดและจัดทำแผนที่ป่าชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547
- 2) การรายงานผลความคืบหน้าการจัดที่ดินป่าห้วยป้อม จังหวัดแพร่
- 3) การถอนสภาพทางสาธารณประโยชน์ ในท้องที่ตำบลควนทอง อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 4) การจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ "ป่าเลนดอนสัก แปลงที่ 2" จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 5) การพิจารณามอบพื้นที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร จังหวัดชัยภูมิ
- 6) การพิจารณามอบพื้นที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร จังหวัดตราด จังหวัดเชียงราย จังหวัดสงขลา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 7) การพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพิ่มเติมในคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ จำนวน 2 คณะ
- 8) การถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ในโครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติและโรงงานแยกก๊าซไทย-มาเลเซีย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อนำไปจัดหาผลประโยชน์

9) แผนงานปรับปรุงองค์การบริหารจัดการที่ดิน

10) ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530 เรื่อง การสงวนหวงห้าม
ที่ดินเพื่อเป็นป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี "ป่าภูแลนคา" จังหวัดชัยภูมิ
ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ได้ที่เว็บไซต์ [http://](http://www.onep.go.th/land-mati/)

www.onep.go.th/land-mati/

2. แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมเชิงรุก

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 การบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการภายใต้แนวทางการบริหารจัดการ
กองทุนสิ่งแวดล้อมระยะสั้น (3-5 ปี) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุม
ครั้งที่ 2/2544 โดยแนวทางดังกล่าวได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม
มีประสิทธิภาพภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แต่จากการ
ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรากฏว่า การบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร
ทั้งนี้ เนื่องจากขั้นตอน/กระบวนการพิจารณาเงินกู้ใช้เวลานาน และเงื่อนไขของหลักประกันไม่จูงใจ การขาดการ
ประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ภาคเอกชนและองค์กรอื่น ๆ ไม่สนใจเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อม
การขาดแหล่งรายได้นำเข้ากองทุน และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการปฏิบัติงานและ
บริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อจำกัดของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. 2535 ในบางประการต่อการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

ปี พ.ศ. 2548 เป็นช่วงเวลาที่อยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบการบริหารงานกองทุน
สิ่งแวดล้อมในทุกด้าน ทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวเนื่องต่อการดำเนินงานภายใต้แนวทางการ
บริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมระยะสั้น (3-5 ปี) ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยทำการศึกษาทบทวน
ผลการบริหารงานที่ผ่านมาและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งได้พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
โดยการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม
เชิงรุก ปี 2548-2551) ขึ้น ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมในการประชุมครั้งที่ 1/2548
เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2548 สำหรับเป็นกรอบทิศทาง
ในการดำเนินการและการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม
ในปี พ.ศ. 2548-2551 (สามารถดูรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์
<http://www.onep.go.th/oefweb>)

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มาตรการดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม สผ. จึงได้กำหนดแผนงานที่จะจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมเชิงรุก รวมทั้งกรอบแผนปฏิบัติการภายใต้แผนกลยุทธ์ 3 ปี (ปี 2548 - 2551) และรายปี ทั้งนี้เพื่อรองรับและผลักดันให้มาตรการเชิงนโยบายภายใต้แนวทางดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติ โดยกองทุนสิ่งแวดล้อมจะสามารถจัดสรรเงินกองทุนให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปดำเนินการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม บรรลุตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง

3. การประชุมระดับนานาชาติ

3.1 การเป็นเจ้าภาพจัดประชุมในเวทีสิ่งแวดล้อมระดับนานาชาติ

3.1.1 การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ 15 (Fifteenth Meeting of the ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity)

คณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on Environment : ASOEN) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและติดตามการดำเนินงานของประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งจะมีการจัดประชุมทุกปีหมุนเวียนภายในประเทศสมาชิกอาเซียน

ในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทย โดย สม. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ 15 (Fifteenth Meeting of The ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity : AWGNCB) ในระหว่างวันที่ 21-23 มิถุนายน 2548 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท

กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน 7 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ตลอดจนผู้แทนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน และผู้สังเกตการณ์จาก Birdlife International (Asia-Pacific) Conservation International และ Southeast Asian Primatological Association

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (ASEAN Agreement on Conservation of Natural and Natural Resources) ร่างข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Agreement on the Establishment

of the ASEAN Center for Biodiversity) ร่างเอกสารกรอบข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม (Draft ASEAN Framework Agreement on Access to and Fair and Equitable Sharing of Benefit Arising out of Utilization of Biological and Genetic Resources) เป็นต้น

การเป็นเจ้าภาพจัดประชุมดังกล่าว ประเทศไทยได้มีส่วนส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดการและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาค ก่อนการนำเสนอต่อที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ระดับรัฐมนตรีอาเซียน และการประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อกำหนดเป็นกรอบนโยบายรวมของภูมิภาคอาเซียนต่อไป

3.1.2 การประชุมคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ วิชาการ และเทคโนโลยี สมัยที่ 10 (The Tenth meeting of Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technology Advice) และการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ครั้งที่ 3 (The Third meeting of Ad hoc Open-ended Working Group on Access and Benefit - Sharing)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2547 เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าภาพจัดประชุมคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ วิชาการ และเทคโนโลยี สมัยที่ 10 (SBSTTA-10) และการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ครั้งที่ 3 (ABS-3)

สผ. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ (National Focal Point) ได้รับมอบหมายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำเนินการจัดประชุม SBSTTA-10 และ ABS-3 ณ ศูนย์การประชุมองค์การสหประชาชาติ ในระหว่างวันที่ 7-11 กุมภาพันธ์ 2548 และวันที่ 14-18 กุมภาพันธ์ 2548 ตามลำดับ โดยผู้เข้าร่วมประชุม SBSTTA-10 และ ABS-3 ประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศภาคีอนุสัญญา จากภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ผู้แทนจากชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ดำเนินงาน

เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนผู้สังเกตการณ์จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประมาณ 1,500 - 2,000 คน และ 500 คน ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ผลจากการประชุม SBSTTA-10

1) ที่ประชุมได้ให้การรับรองข้อเสนอแนะ จำนวน 13 ข้อ ทั้งในประเด็นสารัตถะ ประเด็นเชิงกลยุทธ์ ประเด็นทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ และจะได้มีการนำเสนอผลการประชุมดังกล่าวในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 8 (COP-8) ที่จะจัดขึ้นในราวเดือนมีนาคม 2549 ณ สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิลต่อไป

2) ประเทศไทยได้เสนอ ดร.นวีวรรณ หุตะเจริญ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เข้าชิงตำแหน่งคณะกรรมการสภาของคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ (SBSTTA Bureau) ในฐานะผู้แทนภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองวาระการประชุมคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ คือใน SBSTTA-11 และ SBSTTA-12

- ผลการประชุม ABS-3

ที่ประชุมได้ร่วมกันหารือและระดมความคิดในเรื่องระเบียบระหว่างประเทศว่าด้วยการ

เข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม โดยพิจารณาคำนึงถึงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำเป็นตารางวิเคราะห์ (Matrix) และที่ประชุมได้ร้องขอให้รัฐบาลภาคีต่าง ๆ พิจารณาให้ความเห็น เพื่อนำเสนอในการประชุม ABS-4 ที่จะจัดขึ้น ณ ราชอาณาจักรสเปน ในราวเดือนมีนาคม 2549

การจัดประชุมดังกล่าว ช่วยให้ผู้แทนจากหลายหน่วยงานของประเทศไทยได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมถึง 50 คน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรในการดำเนินงานตามอนุสัญญา พัฒนาไปได้เร็วขึ้น และสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงในความสัมพันธ์อันดีกับนักวิทยาศาสตร์ต่างประเทศ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศไทยในการเป็น “ศูนย์การประชุมนานาชาติ” สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล รวมถึงความสำเร็จในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติ ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประชุม และแสดงเจตนารมณ์อันดีของประเทศไทยต่อประชาคมโลก ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

3.2 การเข้าร่วมประชุมในเวทีสิ่งแวดล้อมระดับนานาชาติ

3.2.1 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาตามพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ครั้งที่ 2 (The Second Meeting of the Conference of the Parties Serving as the Meeting of the Parties to the Cartagena Protocol on Biosafety : COP/MOP-2)

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2547 เห็นชอบในหลักการให้ประเทศไทย ดำเนินการตามขั้นตอนภาคยานุวัติพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้ แต่ทั้งนี้ต้องเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการดำเนินงานตามพันธกรณีของพิธีสารดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันมีประเทศที่ให้สัตยาบันพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพแล้วจำนวน 119 ประเทศ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาตามพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ครั้งที่ 2 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา ระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม - 3 มิถุนายน 2548 ประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย สม. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบเรื่องที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การดำเนินงานและกิจกรรมของศูนย์ประสานข้อมูลความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Clearing - House) การประเมินและจัดการความเสี่ยง (Risk Assessment and Risk Management) การจัดการ/การขนส่ง/การบรรจุหีบห่อ และการบ่งชี้ (ตามมาตรา 18) การเพิ่มขีดความสามารถและการใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Capacity Building and Roster of Experts) การแจ้งตามมาตราที่ 8 (Notification) การพิจารณาด้านสังคมเศรษฐกิจ (Socio-Economic Considerations) การสร้างจิตสำนึก

และการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Awareness and Participation) เป็นต้น สำหรับการประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ครั้งที่ 3 (COP/MOP-3) กำหนดจัดขึ้น ณ สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ในเดือน มีนาคม 2549 โดยจะจัดต่อเนื่องจากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งที่ 8 (COP-8)

แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะยังไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ แต่ก็ได้มีการพิจารณาความเหมาะสมในการให้ภาคยานุวัติพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ตั้งแต่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ ด้วยเหตุที่เนื้อหาของ

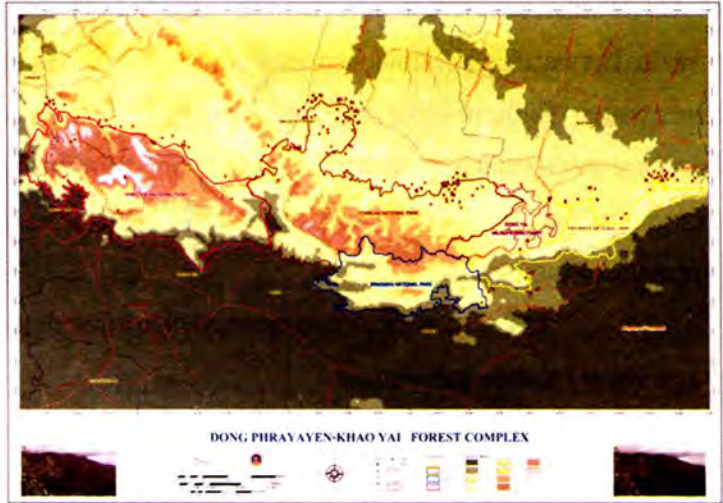
พิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ยังมีลักษณะเป็นกรอบการดำเนินงานอย่างกว้าง จึงต้องมีการหารือ ในรายละเอียดอีกมากเพื่อให้สามารถดำเนินงานตามพันธกรณีได้ ดังนั้น การเข้าร่วมประชุมดังกล่าวของประเทศไทย ถือเป็นบทบาทที่สำคัญในโลกในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มประเทศภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ทั้งยังเกี่ยวข้องกับการที่ประเทศไทยจะได้รับความช่วยเหลือ การสนับสนุน และการมีส่วนร่วม ในความร่วมมือด้านต่าง ๆ ตามผลสรุปของข้อมติ (Decisions) จากการประชุม ตลอดจนการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนาคตอีกด้วย

3.2.2 การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ 29 (Twenty - Ninth Session of the World Heritage Committee)

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2530 โดย สผ. ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลาง (Focal Point) และเนื่องจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพรรณ และสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งยังเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ต่อเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ประเทศไทยจึงได้เสนอพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ (Dong Phrayayen - Khao Yai Forest Complex) ต่อคณะกรรมการมรดกโลก เพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ

การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ 29 ระหว่างวันที่ 10 - 17 กรกฎาคม

2548 ณ เมือง Durban สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2548 เห็นชอบให้พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ของประเทศไทย (อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ - ทับลาน - ปางสีดา - ดาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่) เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ เนื่องจากมีคุณค่าโดดเด่นตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 10 ที่กำหนดไว้ในแนวทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention) คือ เป็นพื้นที่

ที่มีคุณค่าโดดเด่นด้านนิเวศวิทยาและมีความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ โดยขอให้ประเทศไทยดำเนินการศึกษาออกแบบเพื่อก่อสร้างแนวเชื่อมต่อผืนป่าตะวันตกกับตะวันออกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และทับลาน (Wildlife Corridor) ให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ในปี ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550)

นอกจากนั้นยังได้เสนอแนะให้ประเทศไทยดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. เร่งรัดจัดทำแผนการจัดการพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ทั้งพื้นที่เพื่อจะได้บริหารจัดการผืนป่าแบบบูรณาการ
2. จัดหาทรัพยากรเพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องงบประมาณและบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่

3. ติดตามตรวจสอบสถานภาพของสัตว์ป่าในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
4. กำหนดมาตรการควบคุมความเร็วรถบนถนนสายหลักที่ตัดแบ่งพื้นที่ กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรดำเนินการก่อสร้างแนวเชื่อมต่อ (Corridor) ผืนป่าเขาใหญ่ - ทับลาน
5. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือสาธารณะในการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งมรดกโลก
6. สำรวจพื้นที่คุ้มครองระหว่างเขตแดน โดยร่วมมือกับรัฐบาลกัมพูชาในการร่วมมือพิจารณาพื้นที่ Banteay Chmor Protected Landscape รวมทั้งการจัดการทรัพยากรพื้นที่ระหว่างเขตแดนอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่

พื้นที่มรดกโลกดังกล่าวครอบคลุมจังหวัดนครราชสีมา นครนายก สระบุรี ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ และสระแก้ว ทั้งนี้ จากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ประเทศไทยจึงต้องดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญา ที่กำหนดไว้ คือ ให้มีการกำหนดนโยบายทั่วไป เพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติมีประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของชุมชน และเพื่อบูรณาการการคุ้มครองป้องกันมรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติไว้ในรายละเอียดของแผนการดำเนินการของรัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการที่เหมาะสม ทั้งด้านกฎหมาย ด้านบริหารจัดการ การเงิน และอื่น ๆ ในการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์และทะนุบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติต่อไป

4. การดำเนินงานร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง

4.1 การสนับสนุนเครือข่ายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบัน สผ. ได้จัดตั้งหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นทั้งสิ้นจำนวน 75 หน่วย ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 30 แห่ง สถานศึกษาโรงเรียน 42 แห่ง สถานประกอบการพลศึกษา 3 แห่ง เพื่อดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมใน 75 จังหวัด สำหรับปี พ.ศ. 2548 สผ. ได้สนับสนุนงบประมาณให้หน่วยอนุรักษ์ฯ ทั้ง 75 จังหวัด เพื่อดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ ติดตาม สถานการณ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของท้องถิ่น ศึกษาเพื่อการประกาศเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมซึ่งได้ดำเนินการ 4 พื้นที่ ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ชัยภูมิ กาญจนบุรี และกระบี่ รวมทั้งสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมให้แก่หน่วยอนุรักษ์ฯ 68 หน่วย โดยมีผลจากการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยอนุรักษ์ฯ ที่สำคัญ ดังนี้

4.1.1 การขยายผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น

สผ. ได้ติดตามการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นแต่ละหน่วย พบว่านอกเหนือจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายจาก สผ. แล้ว หน่วยอนุรักษ์ฯ ยังได้ขยายผลการดำเนินงานในเรื่องการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของแม่น้ำ คู คลอง เช่น หน่วยอนุรักษ์ฯ

จังหวัดชัยภูมิ ได้จัดทำโครงการอนุรักษ์ลำห้วยเสว หน่วยอนุรักษ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้จัดทำโครงการอนุรักษ์แม่น้ำบางปะกง เป็นต้น นอกจากนี้หน่วยอนุรักษ์ ทั้งหมดได้รวมตัวกันก่อตั้งเป็นสมาชิขององค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น 5 ภาค โดยที่ผ่านมามีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน การเตรียมแผนการดำเนินงานรายปี ซึ่งนับเป็นการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยอนุรักษ์ ยังได้ขยายเครือข่ายการดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในระดับพื้นที่ภายในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น หน่วยอนุรักษ์ จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยอนุรักษ์ จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

4.1.2 การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

จากการที่หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น เป็นเครือข่ายสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในท้องถิ่น และในปี พ.ศ. 2545 - 2548 สผ. โดยการ

สนับสนุนจากรัฐบาลเดนมาร์ก ตามโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม (Thailand Cultural Environment Project : TCEP) จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยอนุรักษ์ ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการระบุแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด (Cultural Environmental Conservation System : CECS) รวม

4 ครั้ง โดยการนำเทคนิคในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของประเทศเดนมาร์ก ประกอบด้วย การจดทะเบียนทรัพย์สินสิ่งแวดล้อม (Survey of Architecture Values in the Environment : SAVE) และการวางแผนด้านมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage in Planning : CHIP) มาประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม โดยบูรณาการทั้งสองวิธีให้เป็นระบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่เหมาะสมต่อบริบทของประเทศไทย และสนับสนุนการเป็นศูนย์ประสานงานด้านข้อมูลสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับภูมิภาค โดยหน่วยอนุรักษ์ ที่รับเป็นศูนย์ภูมิภาค ได้แก่

ภาคเหนือ	หน่วยอนุรักษ์ พะเยา โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หน่วยอนุรักษ์ นครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ภาคกลาง	หน่วยอนุรักษ์ กาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ภาคตะวันออก	หน่วยอนุรักษ์ จันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ภาคใต้	หน่วยอนุรักษ์ นครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

ทั้งนี้ สผ. จะนำผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์ ทั้ง 75 จังหวัดไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในแต่ละพื้นที่ต่อไป

4.2 การจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ

4.2.1 การสร้างความรู้ความเข้าใจคุณค่าความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำ

การดำเนินงานเพื่อการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย โดย สม. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ และรัฐบาลเดนมาร์ก ได้ประสานและร่วมดำเนินงานในพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ที่ได้คัดเลือกเป็นพื้นที่โครงการนำร่อง 2 แห่ง คือ พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย จังหวัดเชียงราย และพื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ จังหวัดกระบี่ มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 - 2549 โดยกิจกรรมหลักประกอบด้วยกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญ และการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด การสร้างเสริมสมรรถนะให้แก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ ผู้ประกอบการ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน รวมทั้งสร้างเสริมความร่วมมือและสนับสนุนให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ผลจากการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- 1) แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดเชียงราย และ จังหวัดกระบี่ ที่ได้จัดทำขึ้น ได้รับการบรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด
- 2) เกิดกลุ่มชุมชนที่แบ่งหน้าที่กันดูแลและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด เช่น กลุ่มพัฒนา และกลุ่มประมง เป็นต้น
- 3) มีหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้พื้นที่ชุ่มน้ำของตนเป็นห้องเรียนธรรมชาติสำหรับการเรียน การสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่

- 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการดูแลพื้นที่ชุ่มน้ำ อาทิ การที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ก่อสร้างหอดูนกในปากแม่น้ำกระบี่ และจะได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อดูแลรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ต่อไป

4.2.2 การปลูกต้นไม้สร้างสีสนบนเส้นทางสู่แหล่งวัฒนธรรมเชียงแสนและพื้นที่ชุ่มน้ำโลก

“หนองบงคาย”

จากมติของสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในการประชุมสมัยที่ 6 ณ เมืองเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ได้กำหนดให้ประเทศไทยดำเนินการผสานการสงวนรักษา และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพเข้าในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างที่มีอยู่ในทุกพื้นที่ เพื่อเป็นการเพิ่มต้นไม้ให้กับระบบนิเวศ ตลอดจนเพิ่มความหลากหลายของพรรณไม้ และช่วยเพิ่มสีสนให้กับการท่องเที่ยวของประเทศ จึงได้ริเริ่มดำเนินโครงการปลูกพรรณไม้หลากสีเขียวขจีทั่วประเทศ ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องระยะ 4 ปี

สม. ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และองค์การบริหารส่วนตำบลโยนก จังหวัดเชียงราย ดำเนินการปลูกต้นไม้สร้างสีสนบนเส้นทางสู่แหล่งวัฒนธรรมเชียงแสนและพื้นที่ชุ่มน้ำโลกหนองบงคาย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซด์ (Ramsar Site) ลำดับที่ 1101 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2544 ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำหรืออนุสัญญาแรมซาร์ โดยได้เลือกปลูกต้นกาสะลองคำ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดเชียงรายและไม้ประจำถิ่น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยข้าราชการ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และสื่อมวลชน ประมาณ 800 คน เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2548

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และนโยบายรัฐบาล ในการเสริมสร้างให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างความตระหนักให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าความสำคัญของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติอีกด้วย

4.3 การสนับสนุนการดำเนินโครงการขององค์กรเอกชนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จนถึงปี พ.ศ. 2548 กองทุนสิ่งแวดล้อมได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ องค์กรเอกชนที่จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อดำเนินโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว รวมทั้งสิ้น 47 โครงการ เป็นวงเงินกว่า 202.54 ล้านบาท โดยมีโครงการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น 36 โครงการ และอยู่ระหว่างการดำเนินการอีก 11 โครงการ สม. ได้ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลสำเร็จ ผลลัพธ์ ผลกระทบ รวมทั้งความต่อเนื่องยั่งยืนของโครงการอย่างต่อเนื่อง รวม 3 ระยะ โดยแบ่งเป็น

- ระยะเริ่มแรก ช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2542 ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ติดตามและประเมินผลโครงการ จำนวน 9 โครงการ
- ระยะที่สอง ช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2545 ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในฐานะผู้ประเมินภายนอก (Third Party) ติดตามและประเมินผลโครงการจำนวน 14 โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 9 โครงการ โครงการที่ดำเนินการมาแล้ว 1 ปี รวม 5 โครงการ

- ระยะเวลา ช่วงปี พ.ศ. 2547-2548 ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ติดตามและประเมินผลโครงการจำนวน 17 โครงการ แบ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 7 โครงการ และโครงการที่อยู่ระหว่างกรดำเนินการ 10 โครงการ ทั้งในระยที่สองและสาม ได้ดำเนินการในรูปการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อประเมินผลโครงการ (Participation Evaluation) ขององค์กรเอกชนที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผลจากการติดตามและประเมินผลสำเร็จของโครงการ ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะกิจการต่าง ๆ ภายใตโครงการส่วนใหญ่เป็นการมุ่งเน้นให้ "คน" เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการฟื้นตัวของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของโครงการ ในลักษณะ "คนอยู่ได้ สิ่งแวดล้อมอยู่ได้" โดยภาพรวมการให้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมแก่องค์กรเอกชนเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งยังช่วยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผลการดำเนินงานในลักษณะองค์กรรวมได้อย่างยั่งยืนมากขึ้น ดังตัวอย่างผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นกระบวนการในการสร้างสรรค์เยาวชน คนรุ่นใหม่ โดยการถ่ายทอดความรู้ความสามารถจากคนรุ่นเก่า เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการเข้าไปมีบทบาทเรื่องการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขยายความรู้สู่สังคมในวงกว้าง ผ่านการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนและโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน หรือการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ดังเช่นโครงการอนุรักษ์ป่าเขาอ่างฤๅไนด้วยกระบวนการทางการศึกษา ของสมาคมหยาดฝน ที่มุ่งเน้นให้เยาวชนครูและชุมชนเกิดจิตสำนึกและเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น โดยการเข้าไปสัมผัสการดำรงอยู่ของพืชพรรณธรรมชาติ ด้วยหลักสูตร "เด็กน้อยใหญ่เรียนรู้คู่ธรรมชาติ" หรือ Big Book ที่เป็นกระบวนการเรียน

การสอนนอกห้องเรียน อาศัยเพียงแค่พื้นที่ป่าบริเวณโรงเรียนจำนวน 10 ไร่ จัดทำเป็นเส้นทางในการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ถึงวิธีการปลูกพืชเลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันชุมชนในพื้นที่ประสบความสำเร็จจากการปลูกพืชแบบผสมผสาน ที่มีต้นแบบมาจากวิถีธรรมชาติ ส่วนการเรียนการสอนนอกห้องเรียนนั้นถูกนำมาเป็นแบบอย่างและแหล่งศึกษาดูงานของโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย

2) ด้านการเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญในเรื่องของการทำเกษตรที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้ชุมชนหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพที่ผลิตขึ้นเองเพื่อเป็นการลดต้นทุนแต่ได้ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งผลสำเร็จของการดำเนินโครงการด้านการเกษตรนั้นก่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี และผลผลิตที่ได้ปราศจากสารพิษสำหรับการนำมาบริโภค รวมทั้งเกษตรกรให้การยอมรับและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพมากยิ่งขึ้น ดังเช่น โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติลุ่มน้ำยม อำเภอขุมยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ประสบความสำเร็จจากการพัฒนาพืชผลทางการเกษตร ให้ได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ ปลอดภัยไร้สารพิษด้วยการใช้ปุ๋ยชีวภาพ จึงทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายพืชผักเกษตรและสัตว์น้ำที่เจริญเติบโตอย่างเต็มที่ อีกทั้งชุมชนยังไม่ต้องเสี่ยงกับโรคทางเดินหายใจที่เป็นผลมาจากการใช้สารเคมีปลูกพืช ส่งผลให้สุขภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนที่ดีขึ้น

3) ด้านการพัฒนากลุ่มและเครือข่าย

3.1) การปรับใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อชุมชนและให้ประชาชนเกิดความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ดังเช่น “หมู่บ้านปลา อนาคตปู” ของโครงการโรงเรียน - ชุมชนร่วมใจพิทักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา อำเภอประทิว จังหวัดชุมพร ที่เกิดขึ้นจากร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ โดยการสร้างปะการังเทียมจากยางรถยนต์เก่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์นำมาทำเป็นที่อยู่อาศัยและเกาะกำบังให้กับสัตว์น้ำที่กำลังเจริญวัยทั้งยังเป็นจุดบอกแนวห้ามรุกล้ำเขตของเรือชาวประมงขนาดใหญ่ นอกจากนี้ชาวชุมชนตำบลปากคลองยังได้ร่วมกันออกกฎระเบียบของ

ชุมชนในการทำประมง โดยการประกาศพื้นที่อนุรักษ์ 5 กิโลเมตรจาก แนวชาย ฝั่งอ่าวทุ่งมหา เพื่อป้องกันการบุกรุกของเรือประมงพาณิชย์ และการออกกฎห้ามจับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่เป็นระยะเวลา 3 เดือน ส่งผลให้เกิดการสร้างกระชังเลี้ยงแม่ปูไข่ที่ชาวประมงจับได้เพื่อรอให้ไข่ฟักเป็นตัวอ่อนจนหมดจากตัวของแม่ปู จากนั้นจึงนำแม่ปูมาจำหน่ายได้ ซึ่งผลที่ได้จากการดำเนิน

โครงการนั้นทำให้บริเวณโครงการฯ มีจำนวนปลาและปูเพิ่มมากขึ้น คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม เนื่องจากสามารถจับสัตว์น้ำไปจำหน่ายได้คราวละมาก ๆ

3.2) การเสริมสร้างความ

ร่วมมือระหว่างชุมชน เครือข่ายองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการศึกษาวิเคราะห์และพัฒนากลุ่มเป้าหมายของโครงการให้เป็นผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ เช่นกรณีของโครงการอนุรักษ์ภูผาขาว จังหวัดเลย ที่มีการ

จัดตั้งและพัฒนาขยายกลุ่มเครือข่ายเป้าหมายเรื่อยมาตั้งแต่กลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์ “แนวกันไฟสีเขียว” ที่เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้ผลยืนต้นเพื่อเป็นแนวกันไฟ และสามารถเก็บผลผลิตไปขายได้ และเมื่อชุมชนได้รับการอบรมและศึกษาดูงานในพื้นที่อื่น จึงเกิดการประยุกต์ข้อมูลเพื่อมาพัฒนาพื้นฐานคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น จนเกิดกลุ่มเครือข่ายเตาเผาบ้านผาขาว เป็นกลุ่มที่ทำเตาเผาถ่านเพื่อสิ่งแวดล้อม จากการนำกิ่งไม้ที่ไม่ต้องการของคนในชุมชนมาเผา เพื่อทำเป็นถ่านใช้ในการหุงต้ม ทั้งยังได้ “น้ำส้มไม้” ที่มีคุณสมบัติในการไล่แมลง สามารถ

นำมาใช้แทนการใช้ยาฆ่าแมลงในการทำเกษตร รวมทั้งเกิดกลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์บ้านสมศักดิ์พัฒนา ที่ดำเนินการด้านการจัดซื้อเครื่องอัดเม็ด เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดชีวภาพนำมาใช้ปลูกพืชทางการเกษตร และมีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จำพวกน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ เชียงไม้ และกลุ่มสตรีพัฒนารักษ์ภูผาขาว กับกิจกรรมผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เพิ่มเติมแก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง

ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการขององค์กรเอกชนที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมนั้น ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือตั้งแต่ระดับชุมชน จนถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น โดยเริ่มต้นจากการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดความตระหนักในการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมสืบสานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของตนเองให้คงอยู่ตลอดไป

5. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของ สผ.

5.1 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ONEP's Operation Center)

ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่ให้อำนาจจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Operation Center : PMOC) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการรวบรวมข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่รวดเร็ว ฉับพลัน ถูกต้อง และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ทุกกระทรวงมีศูนย์ปฏิบัติการระดับกระทรวง (Ministry Operation Center : MOC) และหน่วยงานระดับกรมจะต้องมีศูนย์ปฏิบัติการระดับกรม (Department Operation Center : DOC) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ในการรวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลของหน่วยงาน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วย สผ. จึงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานฯ ขึ้น โดยข้อมูลและข่าวสารในศูนย์ปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ กลุ่มข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านงบประมาณ เป็นต้น และกลุ่มข้อมูลเร่งด่วน/ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทันสมัยตามสถานการณ์ของประเทศ และเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการบริหารงานตามภารกิจของ สผ.

และของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น นโยบายและแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม กองทุนสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการที่ดิน และการติดตามประเมินผล ซึ่งรูปแบบของข้อมูลที่น่าสนใจจะอยู่ในรูปของรายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary Report)

ในลักษณะของแผนภูมิและกราฟเชิงเปรียบเทียบ สำหรับผู้บริหารทุกระดับใช้ในการตัดสินใจวางแผนและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ระบบสารสนเทศของศูนย์ปฏิบัติการฯ ได้มีการพัฒนาโดยติดตั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และ Application ระบบเดสก์ท็อปและอุปกรณ์การนำเสนอ และกำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งระบบสารสนเทศดังกล่าวจะบูรณาการข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของ สผ. เข้าด้วยกัน ทั้งทางด้านยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการ งบประมาณ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และข่าวสารสถานการณ์ ตลอดจนสารสนเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและตัดสินใจ รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงานของ สผ. ได้อย่างทันที่

5.2 คลินิกสิ่งแวดล้อม (Environmental Clinic)

สผ. จัดตั้งคลินิกสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นโครงการ นำร่องด้านการประสานความร่วมมือกับพันธมิตร 2 หน่วยงาน คือ สถาบันส่งเสริมการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมไทย และบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น โดยวัตถุประสงค์ของโครงการฯ คือ

1. ให้บริการปรึกษาคำแนะนำด้านเทคนิค วิชาการ และการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม แก่ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการในการควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อควบคุม ป้องกันและแก้ไข ปัญหา มลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. เป็นสื่อกลางในการประสานกับแหล่ง ข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนทางวิชาการแก่ผู้รับ บริการ
4. ส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชน ทั่วไปในการดูแล รักษา ป้องกันสิ่งแวดล้อม

การให้บริการที่คลินิกสิ่งแวดล้อมจะอยู่ในรูปแบบการจัดผู้เชี่ยวชาญมาประจำเพื่อให้คำปรึกษา โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา และองค์กรด้านวิชาการที่เป็นที่ยอมรับที่มีความรู้ประสบการณ์ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการควบคุมมลพิษในสาขาต่าง ๆ อาทิ มลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง กากของเสียและสารอันตราย เทคโนโลยีสะอาด ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14000) รวมทั้งกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวม 7 ท่าน

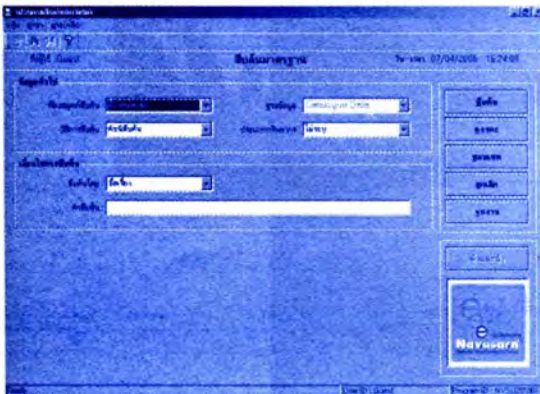

จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร (วิทยาเขตลาดกระบัง) และสถาบันส่งเสริมการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งนอกจากการพบผู้เชี่ยวชาญโดยตรงแล้ว ผู้ใช้บริการยังสามารถส่งคำถามทางจดหมายทั่วไปและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่ mnet@onep.go.th รวมทั้งสามารถติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางเว็บไซต์ <http://monitor.onep.go.th/clinic>

คลินิกสิ่งแวดล้อม เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2548 โดยเปิดให้บริการทุกวันจันทร์-พุธ ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น. ผู้ใช้บริการสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ 0-2265-6652 ในช่วงที่ผ่านมา มีผู้มาใช้บริการรวมทั้งสิ้น 150 ราย โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 65 นิยมใช้บริการสอบถามคำถามผ่านทาง e-mail และมีเพียงร้อยละ 35 มาพบผู้เชี่ยวชาญที่คลินิกโดยตรง สำหรับหัวข้อเรื่องที่ผู้ใช้บริการมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม และระบบมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (ISO) ทั้งนี้ คำถาม-คำตอบบางส่วนทางคลินิกได้ลงบนเว็บไซต์ของคลินิกด้วย เพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจได้อ่าน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

5.3 ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สผ. ได้จัดตั้งห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือ และเป็นสถานที่ให้บริการประชาชนในการศึกษา ค้นหายข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์บริการประชาชน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2546 โดยได้วางระบบการจัดเก็บข้อมูลหนังสือหรือทรัพยากรห้องสมุดและการเข้าถึงค้นข้อมูลห้องสมุดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2548

5.4 การเสริมสร้างองค์ความรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะคำนิยาม คำจำกัดความ หรือศัพท์เฉพาะ และข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ สผ. ให้แก่บุคลากรและกลุ่มผู้สนใจได้มีความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ของ สผ.

6. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ในปี พ.ศ. 2548 สผ. ได้ดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ความก้าวหน้าและผลการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจหลักของ สผ. ผ่านสื่อทุกแขนง ในทิศทางการบริหารราชการแนวใหม่ตามนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ การจัด ทำเอกสารข่าว สผ. รวมถึงจัดทำจดหมายข่าวเฉพาะเรื่องเพื่อเผยแพร่ข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง อาทิ จดหมายข่าว EIA ข่าวอนุรักษ์ศิลปกรรม ข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม ข่าวสถานการณ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชน และผู้ที่สนใจ สามารถติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวกิจกรรมการดำเนินงานของ สผ. ได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถสืบค้นรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ของ สผ.

นอกจากนี้ สผ. ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมและจัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้ในหัวข้อเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนโยบายรัฐบาล ในโอกาสต่าง ๆ ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดขึ้น หรือหน่วยงานอื่น ๆ ขอความร่วมมือ รวมถึงกิจกรรมนันทนาการของ สผ. เพื่อส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ อาทิ กิจกรรม "สผ.เขียว สะอาด" เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมไทย 4 ธันวาคม 2547 และกิจกรรม "โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน" เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม 2548 เป็นต้น

หน้าว่าง

ส่วนที่ 3 : รายงานการเงิน

3.1 งบการเงิน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

		(พันบาท)
	2548	2547
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,825,020.26	25,522.53
ลูกหนี้ระยะสั้น	1,151.51	258.84
รายได้ค้างรับ	859.26	2,646.15
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	1,576.93	1,622.55
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,828,607.96	30,050.07
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	51,145.72	53,772.50
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	2,977.87	2,571.10
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	54,123.59	56,343.60
รวมสินทรัพย์	2,882,731.55	86,393.67

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

	2548	(พันบาท) 2547
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	1,027.32	14,124.85
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,812,332.12	476.81
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-	139.01
รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น	12,565.18	5,334.51
เงินรับฝากระยะสั้น	3,480.10	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,582.39	11,730.56
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,831,987.11	31,805.74
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	1,500.00	1,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,500.00	1,000.00
รวมหนี้สิน	2,833,487.11	32,805.74
สินทรัพย์สุทธิ	49,244.44	53,587.93
ส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ		
เงินทุน	27,555.11	27,207.78
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	21,689.36	26,380.15
รวมสินทรัพย์สุทธิ	49,244.47	53,587.93

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 งบรายได้และค่าใช้จ่าย
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2548

	2548	(พันบาท) 2547
รายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากรัฐบาล		
งบประมาณประจำ	214,039.89	188,711.68
งบประมาณลงทุน	3,770,867.03	20,128.27
งบประมาณ - งบกลาง	68,987.24	25,882.39
รวมรายได้จากรัฐบาล	<u>4,053,894.16</u>	<u>234,722.34</u>
รายได้จากแหล่งอื่น		
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	10,379.94	11,019.13
รายได้อื่น	16,679.53	-
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	<u>27,059.47</u>	<u>11,019.13</u>
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	<u>4,080,953.63</u>	<u>245,741.47</u>

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 งบรายได้และค่าใช้จ่าย
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2548

	(พันบาท)	
	2547	2548
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	85,015.87	71,942.37
ค่าบำเหน็จบำนาญ	4,975.75	8,861.04
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	5,089.76	3,960.30
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	8,641.67	8,300.91
ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่าย	611,321.32	120,850.50
ค่าสาธารณูปโภค	5,512.01	3,047.45
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	10,697.15	9,059.63
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	3,337,829.32	1,099.98
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	5,306.00	7,157.06
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	4,074,388.85	234,279.24
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	6,564.78	11,462.23
รายได้/ค่าใช้จ่าย ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1,609.99	(12.00)
รวมรายได้/ค่าใช้จ่าย ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	1,609.99	(12.00)
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานตามปกติ	8,174.77	11,450.23
รายการพิเศษ 7,265.59	-	
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	909.18	11,450.23

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 งบรายได้และค่าใช้จ่าย
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2548

	2548	(พันบาท) 2547
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - ภาษี		
ภาษีอื่น	157.56	-
รวมรายได้ภาษี	157.56	-
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	25.06	-
รายได้อื่น	1,349.11	-
รวมรายได้นอกจากภาษี	1,374.17	-
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	1,531.73	-
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	(8,797.32)	-
รายได้แผ่นดินรอนำส่ง	(7,265.59)	-

3.2 ต้นทุนผลผลิตและกิจกรรม

ต้นทุนผลผลิต และต้นทุนกิจกรรม ต้นทุนผลผลิต

กิจกรรม	(พันบาท)	ผลผลิต	(ล้านบาท)	(บาท)
	ต้นทุนกิจกรรม		ต้นทุนรวม	ต้นทุนต่อหน่วย
1. จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไก การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประเทศ	148.69	ผลผลิตที่ 1 จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไก การบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	178.71	178.71
2. จัดทำและประสาน การดำเนินงานตาม นโยบาย แผน มาตรการ กลไก และแนวทางการ อนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ	15.14			
3. การพัฒนาลุ่มน้ำ ทะเลสาบสงขลา	17.00			
4. สนับสนุนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการก่อสร้างระบบ รวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และก่อสร้างระบบกำจัด ขยะมูลฝอย	2,053.66	ผลผลิตที่ 2 โครงการถ่ายโอน การสนับสนุน แผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	2,053.66	2,053.66

3.3 การวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์ทางการเงิน

1. การย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size)

วิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 และ 2547

	(พันบาท)		อัตราย่อส่วนตามแนวดิ่ง	
	2548	2547	2548	2547
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,825,020.26	25,522.53	5,736.73	47.63
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	1,576.93	1,622.55	3.20	3.03
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,010.77	2,904.99	4.08	5.42
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,828,607.96	30,050.07	5,744.01	56.08
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	51,145.72	53,772.50	103.86	100.34
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	2,977.87	2,571.10	6.05	4.80
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	54,123.59	56,343.60	109.91	105.14
รวมสินทรัพย์	2,882,731.55	86,393.67	5,853.92	161.22
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,813,359.44	14,601.66	5,713.05	27.25
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-	139.01	-	0.26
รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น	12,565.18	5,334.51	25.52	9.95
เงินรับฝากระยะสั้น	3,480.10	-	7.07	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,582.39	11,730.56	5.24	21.89
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,831,987.11	31,805.74	5,750.88	59.35
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลัง	1,500.00	1,000.00	3.05	1.87
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,500.00	1,000.00	3.05	1.87
รวมหนี้สิน	2,833,487.11	32,805.74	5,753.92	61.22
สินทรัพย์สุทธิ	49,244.44	53,587.93	100.00	100.00

วิเคราะห์งบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2548 และ 2547

	(พันบาท)		อัตราส่วนตามแนวดิ่ง	
	2548	2547	2548	2547
รวมรายได้	100.00	100.00	100.00	100.00
รายได้จากการดำเนินงาน				
รายได้จากรัฐบาล				
รายได้จากเงินงบประมาณประจำ	214,039.89	188,711.68	5.24	76.79
รายได้จากเงินงบประมาณลงทุน	3,770,867.03	20,128.27	92.40	8.19
รายได้อื่นจากรัฐบาล	68,987.24	25,882.39	1.69	10.53
รวมรายได้จากรัฐบาล	4,053,894.16	234,722.34	99.34	95.52
รายได้จากแหล่งอื่น				
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	-	-	-	-
รายได้จากการช่วยเหลือและบริจาค	10,379.94	11,019.13	0.25	4.48
รายได้อื่น	16,679.53	-	0.41	-
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	27,059.47	11,019.13	0.66	4.48
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	4,080,953.63	245,741.47	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	85,015.87	71,942.37	2.08	29.28
ค่าบำเหน็จบำนาญ	4,975.75	8,861.04	0.12	3.61
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	5,089.76	3,960.30	0.12	1.61
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	8,641.67	8,300.91	0.21	3.38
ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย และค่าสาธารณูปโภค	616,833.33	123,897.95	15.11	50.42
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	10,697.15	9,059.63	0.26	3.69
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	3,337,829.32	1,099.98	81.79	0.45
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,306.00	7,157.06	0.13	2.91
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	4,074,388.85	234,279.24	99.84	95.34
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	6,564.78	11,462.23	0.16	4.66
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	1,609.99	-12.00	0.04	0.00
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมปกติ	8,174.77	11,450.23	0.20	4.66
รายการพิเศษ	7,265.59	-	-	-
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	909.18	11,450.23	0.02	4.66

1. การวิเคราะห์การย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size)

จากอัตราย่อส่วนตามแนวดิ่งข้างต้น สรุปได้ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

- มีสัดส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อสินทรัพย์สุทธิ) เพิ่มขึ้นจาก 47.63% ในปี 2547 เป็น 5,736.73% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี 2548 สม. มีเงินเพิ่มจากโครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ จำนวนเงิน 2,873.65 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงรายการเงินกันไว้เบิกเหลือในปี พ.ศ. 2546
- มีสัดส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ (ต่อสินทรัพย์สุทธิ) เพิ่มขึ้นจาก 100.34% ในปี 2547 เป็น 103.86% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี 2548 สม. ได้มีการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงานและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ใหม่
- มีสัดส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ) (ต่อสินทรัพย์สุทธิ) เพิ่มขึ้นจาก 4.8% ในปี 2547 เป็น 6.05% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี 2548 สม. มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ขึ้นใหม่
- มีสัดส่วนเจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ต่อสินทรัพย์สุทธิ) เพิ่มขึ้นจาก 27.25% ในปี 2547 เป็น 5,713.05% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี 2548 สม. ได้รับเงินเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนแปลงรายการบิงบประมาณ พ.ศ. 2546 เพื่ออุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ จำนวนเงิน 2,873.65 ล้านบาท

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

- มีสัดส่วนของรายได้จากเงินงบประมาณ - ลงทุน (ต่อรายได้รวม) เพิ่มขึ้นจาก 8.19% ในปี 2547 เป็น 92.40% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี 2548 สม. ได้รับงบประมาณสำหรับโครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ
- มีสัดส่วนรายได้จากเงินช่วยเหลือรับบริจาค (ต่อรายได้รวม) ลดลงจาก 4.48% ในปี 2547 เป็น 0.25% ในปี 2548 ซึ่งเป็นเกิดจากการที่ปี 2548 รายได้รวมของ สม. สูงกว่า 1,660.67% ในปี 2547
- มีสัดส่วนค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (ต่อรายได้รวม) ลดลงจาก 3.69 ในปี 2547 เป็น 0.26% ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลจากการที่ปี 2548 รายได้รวมของ สม. สูงกว่า 1,660.67% ในปี 2547

2. การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม (Trend Analysis)

จากอัตราย่อส่วนตามแนวโน้มข้างต้น สรุปได้ดังนี้

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น เนื่องจากเงินฝากธนาคารที่เพิ่มขึ้น ในปี 2548 เพิ่มขึ้นจากโครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. สินค้าและวัสดุคงเหลือลดลง เนื่องจาก สม. มีการใช้วัสดุมากกว่าวัสดุที่ซื้อในระหว่างปี

3. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง เนื่องจาก สผ. ได้เริ่มใช้ระบบ GFMIS ทำให้การรับเงินจากกรมบัญชีกลางรวดเร็วขึ้น
4. อาคาร (สุทธิ) ลดลง เนื่องจากในช่วงปี 2548 ไม่มีการสร้างหรือต่อเติมอาคารและมีการตัดค่าเสื่อมราคาอาคารทุกปีตามปกติ
5. อุปกรณ์ (สุทธิ) ลดลง เนื่องจากในช่วงปี 2548 มีการซื้อสินทรัพย์ใหม่เป็นจำนวนเงินน้อยกว่าการตัดค่าเสื่อมราคาทุกปีตามปกติ
6. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นมากกว่าค่าตัดจำหน่ายทุกปีตามปกติ

จากการวิเคราะห์แนวโน้มข้างต้น สรุปได้ดังนี้

1. รายได้จากงบประมาณประจำเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เนื่องจากงบประมาณบุคลากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่วนหนึ่งเกิดจากเงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวและเงินค่าตอบแทนรายเดือนที่เริ่มมีการเบิกจ่ายตั้งแต่เมษายน 2548
2. รายได้จากงบประมาณลงทุนเพิ่มขึ้นในปี 2548 เนื่องจาก สผ. มีโครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วไป โดยนำเงินเหลือจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มาเปลี่ยนแปลงรายการเพื่ออุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลค่ารวมของโครงการ 2,873.65 ล้านบาท
3. รายได้จากแหล่งอื่นเพิ่มขึ้น เนื่องจาก สผ. ได้เริ่มใช้ระบบ GFMIS ทำให้มีรายได้ระหว่างหน่วยงานเพิ่มขึ้น ซึ่งในระบบเดิมไม่มีรายการนี้
4. ค่าใช้จ่ายบุคลากรเพิ่มขึ้น เนื่องจากโครงสร้างบุคลากรของ สผ. ประกอบด้วยข้าราชการระดับกลางถึงระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ และมีข้าราชการที่อยู่ในวัยใกล้เกษียณอายุราชการจำนวนน้อย รวมทั้งรัฐบาลมีการจ่ายเงินค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มเติมจากเงินเดือนปกติในช่วงปี 2548
5. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการฝึกอบรมข้าราชการมากขึ้นในช่วงปี 2548 และส่วนหนึ่งเกิดจากระดับราคาค่าสินค้าและบริการโดยทั่วไปสูงขึ้น และเงินกันบึงงบประมาณก่อน ๆ ได้มีการจ่ายในบึงงบประมาณ พ.ศ. 2548
6. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสินทรัพย์เดิมที่ สผ. มีไว้ใช้งานยังมีอายุการใช้งานเหลืออีกมาก และมีการซื้อระบบทรัพย์สินเพิ่มเติมในช่วงปี 2548 ทำให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น
7. ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้น เนื่องจาก สผ. มีการจ่ายเงินโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นทุกปีตามนโยบายของรัฐบาล และการเปลี่ยนแปลงเงินกันไว้เบิกเหลือมบึงงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นโครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ มูลค่ารวม 2,873.65 ล้านบาท
8. ค่าใช้จ่ายอื่นลดลง เนื่องจากการกำหนดดัชนีปีปัจจุบันกับปีก่อนแตกต่างกัน

หน้าว่าง

ส่วนที่ 4 : ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1 : รายชื่อคณะกรรมการ/อนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ สผ.)

คณะกรรมการระดับชาติและคณะอนุกรรมการที่สำคัญ

ที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ประธาน	ฝ่ายเลขานุการ
1	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	สผ.(สวล.) (ร่วมกับ คพ. และ สส.)
2	คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ	รมว.ทส.	สผ.(กบด.)
3	คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม	ปกท.ทส.	สผ.(สกล.)
4	คณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	สผ.(กทส.)
5	คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า	รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชัย เจริญรัตนกุล)	สผ.(กอส.)
6	คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองด้านการ บริหารจัดการที่ดิน	นายสมศักดิ์ เขียมโรสง	สผ.(กบด.)
7	คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองแผนการ ดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า	นายสุวิทย์ รัศมิภูติ	สผ.(กอส.)
8	คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองแผนการ ดำเนินงานในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์	นายอศุสย์ วิเชียรเจริญ	สผ.(กอส.)

คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ประธาน	ฝ่ายเลขานุการ
1	คณะอนุกรรมการการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ	ลสผ.	สผ.(กทส.)
2	คณะอนุกรรมการพิจารณารายงานการศึกษาด้าน สิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการขออนุมัติผ่อนผันการใช้ ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เพื่อการทำเหมืองแร่	นายวิเชียร กิรตินิจกาล	สผ.(กทส.)
3	คณะอนุกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	รมว.ทส.	สผ.(สวล.)
4	คณะอนุกรรมการพิจารณากิจการด้านสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	นายประสงค์ เขียมอนันต์	สผ.(กชพ.)
5	คณะอนุกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ	ร.ปกท.ทส. (กลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้อง)	สผ.(สสช.)
6	คณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพ สิ่งแวดล้อม	นายทวี บุตรสุนทร	สผ.(กตป.) และ คพ.

ที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ประธาน	ฝ่ายเลขานุการ
7	คณะกรรมการกำกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	ร.ปกท.ทส. (กลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้อง)	สผ.(สวล.)
8	คณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม	นายประสงค์ เอี่ยมอนันต์	สผ.(กยศ.)
9	คณะกรรมการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชน	นายมานิตย์ ศิริวรรณ	สผ.(กขพ.)
10	คณะกรรมการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เชิงพื้นที่	นายปริญญา นุตาลัย	สผ.(สวผ.)
11	คณะกรรมการจัดทำแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	ปกท.ทส.	สผ.(สวล.)
12	คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ	นายปริญญา นุตาลัย	สผ.(กขพ.)

คณะกรรมการผู้ชำนาญการภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ที่	รายชื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการ	ประธาน	ฝ่ายเลขานุการ
1	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรม	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
2	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการที่พักอาศัยบริการชุมชน และสถานที่พักตากอากาศ	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
3	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	นายปริญญา นุตาลัย	สผ.(สวผ.)
4	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาต ทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
5	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน	นางปรารถณี พันธุมสินชัย	สผ.(สวผ.)
6	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม	นายสันหัตถ์ สมชีวีตา	สผ.(สวผ.)
7	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการเหมืองแร่	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
8	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการสำรวจและหรือผลิต ปิโตรเลียม	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
9	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและอื่น ๆ	ลสผ.	สผ.(สวผ.)
10	คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการพลังงาน	ลสผ.	สผ.(สวผ.)

ภาคผนวกที่ 2 : เอกสารเผยแพร่

ลำดับ ที่	ชื่อเอกสาร	รูปแบบของ เอกสาร	สำนัก/กอง เจ้าของเรื่อง
1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดระเบียบป้าย	เอกสารเย็บเล่ม	กชพ.
2	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพันธุ์ไม้	เอกสารเย็บเล่ม	กชพ.
3	คู่มือการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน	หนังสือ	กชพ.
4	คู่มือติดตามตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก	หนังสือ	กชพ.
5	คู่มือประชาชนโครงการกำหนดและประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ดอกกราย และคลองใหญ่	หนังสือ	กชพ.
6	ทำความเข้าใจกับพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	แผ่น CD/แผ่นพับ	กชพ.
7	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม 4 พื้นที่ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - จังหวัดภูเก็ต - จังหวัดกระบี่ - เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี - อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอทิวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 	เอกสารอัดสำเนา	กชพ.
8	รายงานการศึกษาการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองและชุมชนชนบทแบบบูรณาการ จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และชุดคู่มือการวางแผนและการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียว	หนังสือ/แผ่น CD	กชพ.
9	รายงานการศึกษาแผนแม่บทการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน	หนังสือ	กชพ.
10	รายงานการศึกษามาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน	หนังสือ	กชพ.
11	1 ปี สีนามิ กับการฟื้นคืนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หนังสือ/แผ่น CD	กตป.
12	คู่มือแนวทางการใช้ดัชนีและตัวชี้วัด และคู่มือแนวทางปฏิบัติงานในการติดตามประเมินผล	หนังสือ	กตป.
13	คู่มือการแปลงแผนด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ	หนังสือ	กตป.
14	จดหมายข่าวสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ปีที่ 1 เล่มที่ 6 (พ.ย.-ธ.ค. 47)	จดหมายข่าว	กตป.
15	จดหมายข่าวสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ปีที่ 2 เล่มที่ 1 (ม.ค.-มี.ค. 48)	จดหมายข่าว	กตป.
16	รายงานการติดตามดำเนินการตามกรอบแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 - 2549 ในรอบ 2 ปีของการประกาศใช้ (24 พฤษภาคม 2545 - 24 พฤษภาคม 2547)	หนังสือ	กตป.
17	รายงานการศึกษาโครงการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพื่อการติดตามประเมินผลการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ	หนังสือ/แผ่น CD	กตป.
18	รายงานการศึกษาโครงการติดตามประเมินผลการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ	หนังสือ/แผ่น CD	กตป.
19	รายงานประจำปี 2547 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หนังสือ	กตป.

ลำดับ ที่	ชื่อเอกสาร	รูปแบบของ เอกสาร	สำนัก/กอง เจ้าของเรื่อง
20	รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547	หนังสือ/แผ่น CD	กตป.
21	รายงานสรุปการติดตามดำเนินการตามกรอบแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 (24 พฤษภาคม 2545-24 พฤษภาคม 2546)	หนังสือ	กตป.
22	วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Thailand's Nature and Environment) ฉบับที่ 1 (ก.ค. - ก.ย. 48)	หนังสือ	กตป.
23	วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Thailand's Nature and Environment) ฉบับที่ 2 (ต.ค. - ธ.ค. 48)	หนังสือ	กตป.
24	การดำเนินงานแก้ไขปัญหาคารเสียงกึ่งกลางค่าในพื้นน้ำจืด	หนังสือ	กทส.
25	แนวทางลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการขุดตักและคูศุดทราย	หนังสือ	กทส.
26	แผนบูรณาการงบประมาณการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	หนังสือ	กทส.
27	มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	หนังสือ	กทส.
28	รายงานฉบับผู้บริหารโครงการปรับปรุงกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน	หนังสือ/แผ่น CD	กบด.
29	รายงานฉบับสมบูรณโครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ พื้นฟูและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน	หนังสือ/แผ่น CD	กบด.
30	รายงานฉบับสมบูรณโครงการปรับปรุงกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน	หนังสือ/แผ่น CD	กบด.
31	รายงานสรุปฉบับผู้บริหารโครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ พื้นฟูและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน	หนังสือ/แผ่น CD	กบด.
32	รูปภาพการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 1/48	แผ่น CD	กบด.
33	การดูแลรักษาแม่น้ำปิง ต้นธารแห่งเจ้าพระยา	หนังสือ	กอส.
34	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	หนังสือ	กอส.
35	ข่าวอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	จดหมายข่าว	กอส.
36	คู่มือเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบพนักงันน้ำที่เหมาะสม	หนังสือ	กอส.
37	แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมของแม่น้ำ : ลำน้ำปิง	หนังสือ	กอส.
38	ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548 - 2552	หนังสือ	กอส.
39	ระบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม	หนังสือ	กอส.
40	ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) โครงการการจัดทำแนวทางและมาตรการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรถูกอนุรักษ์ของท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	แผ่น CD	กอส.
41	รายงานฉบับสมบูรณและฉบับผู้บริหารโครงการการจัดทำแนวทางและมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรถูกอนุรักษ์ของท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	หนังสือ/แผ่น CD	กอส.
42	สิ่งที่ควรรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	หนังสือ	กอส.
43	แหล่งธรรมชาติอันควรถูกอนุรักษ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	หนังสือ	กอส.
44	เอกสารสรุปการสัมมนาระดับนานาชาติเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม	หนังสือ	กอส.
45	กองทุนสิ่งแวดล้อม	แผ่นพับ	สกส.
46	กองทุนสิ่งแวดล้อม (ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	หนังสือ	สกส.

ลำดับ ที่	ชื่อเอกสาร	รูปแบบของ เอกสาร	สำนัก/กอง เจ้าของเรื่อง
47	จดหมายข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (ต.ค. - ธ.ค. 47)	จดหมายข่าว	สกส.
48	จดหมายข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (ม.ค. - มี.ค. 48)	จดหมายข่าว	สกส.
49	จดหมายข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (เม.ย. - มิ.ย. 48)	จดหมายข่าว	สกส.
50	จดหมายข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 (ก.ค. - ก.ย. 48)	จดหมายข่าว	สกส.
51	การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีประโยชน์อย่างไร	หนังสือ	สวผ.
52	คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรมไฟฟ้า ประเภทอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน ประเภทอุตสาหกรรมโรงแยก/แปรสภาพแก๊สธรรมชาติ	หนังสือ	สวผ.
53	คู่มือการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการประเภทเหมืองแร่ หินปูน และอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	หนังสือ	สวผ.
54	คู่มือติดตามตรวจสอบและประเมินผลจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หนังสือ	สวผ.
55	คู่มือติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการท่าเรือขนาดใหญ่กว่า 500 ตันกรอส	หนังสือ	สวผ.
56	คู่มือติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการประเภทนิคมอุตสาหกรรม	หนังสือ	สวผ.
57	คู่มือปฏิบัติการสำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมเหล็ก และ/หรือเหล็กกล้า	หนังสือ	สวผ.
58	คู่มือเทคโนโลยีในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการอุตสาหกรรมประเภทโครงการอุตสาหกรรมเหล็ก และ/หรือ เหล็กกล้า โครงการอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ โครงการอุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ โครงการอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน	หนังสือ	สวผ.
59	คู่มือแนวทางและวิธีการปฏิบัติในการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หนังสือ	สวผ.
60	คู่มือแนวทางและวิธีการปฏิบัติในการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับหน่วยงานส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น	หนังสือ	สวผ.
61	คู่มือสำหรับติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการประเภทโรงงานเยื่อกระดาษ/โรงงานน้ำตาล	หนังสือ	สวผ.
62	แนวทางการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย	หนังสือ	สวผ.
63	แนวทางการประเมินผลกระทบทางสังคม	หนังสือ	สวผ.
64	แนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านนิเวศวิทยา <ul style="list-style-type: none"> - นิเวศวิทยาน้ำกร่อยและน้ำทะเล - นิเวศวิทยาน้ำจืด - นิเวศวิทยานบก 	หนังสือ	สวผ.
65	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment of Dam and Reservoir Project.	หนังสือ	สวผ.
66	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment of Hospital and Medical Clinic Project	หนังสือ	สวผ.

ลำดับ ที่	ชื่อเอกสาร	รูปแบบของ เอกสาร	สำนัก/กอง เจ้าของเรื่อง
67	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment of Housing, Community Service, Hotel and Resort Facilities Project	หนังสือ	สวผ.
68	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment of Industrial and Industrial Estate Project	หนังสือ	สวผ.
69	Minimum Requirement for Preparing Environmental Impact Assessment of Housing, Community Service, Hotel and Resort Facilities Project	หนังสือ	สวผ.
70	คู่มือ รูปแบบ กลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
71	โครงการการจัดทำรูปแบบ บทบาท และโครงการนำร่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
72	โครงการติดตามและประเมินผลการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
73	โครงการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชน	หนังสือ	สวล.
74	แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอย ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
75	แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยอันตราย	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
76	รายงานหลักโครงการจัดทำรูปแบบ กลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	หนังสือ/แผ่น CD	สวล.
77	การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ 7 และการประชุมสมัชชาภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ครั้งที่ 1	หนังสือ	สลช.
78	พิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ	หนังสือ	สลช.
79	รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ : อาหาร น้ำ และสุขภาพ	หนังสือ	สลช.
80	Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity	หนังสือ	สลช.

ภาคผนวกที่ 3 : นามสงเคราะห์

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning)
60/1 ซอยพิบูลย์วัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ส่วนกลาง 0 2265 6500 โทรสารส่วนกลาง 0 2265 6510-1
Web site : <http://www.onep.go.th>

ผู้บริหาร

เลขาธิการ

นางนิตศากร โมชิรัตน์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6502 ภายใน : 6501

โทรสาร : 0 2265 6503

e-mail : nisakorn@onep.go.th

หน้าห้อง

นางสาวกิริติ พลศิริ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6502 ภายใน : 6700

โทรสาร : 0 2265 6503

e-mail : -

รองเลขาธิการ

นางนิตานาท สติรกุล

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6505 ภายใน : 6505, 6701

โทรสาร : 0 2265 6506

e-mail : nisanat@onep.go.th

หน้าห้อง

นางสาววัลย์ภา รัชเดช

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6506 ภายใน : 6701

โทรสาร : 0 2265 6506

e-mail : wru Chadet@onep.go.th

รองเลขาธิการ

นายชนินทร์ ทองธรรมชาติ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6507 ภายใน : 6507, 6702

โทรสาร : 0 2265 6508

e-mail : chanint@onep.go.th

หน้าห้อง

นายไชยยันต์ เทพศิริสุนทร

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6507 ภายใน : 6507, 6702

โทรสาร : 0 2265 6508

e-mail : ting18@yahoo.com

รองเลขาธิการ

ว่าง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6518 ภายใน : 6517, 6518

โทรสาร : 0 2265 6512

e-mail : -

หน้าห้อง

ว่าง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6512 ภายใน : 6512, 6703

โทรสาร : 0 2265 6512

e-mail : -

สายงานที่ขึ้นตรงต่อผู้บริหาร

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม

ว่าง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6513 ภายใน : 6513, 6704

โทรสาร : -

e-mail : -

หน่วยตรวจสอบภายใน

นางสาวลีลา สุชาติวัฒนชัย

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6631 ภายใน : 6631

โทรสาร : -

e-mail : -

กลุ่มงานนิติการ

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายสุทธิศักดิ์ ภัทรมานะวงศ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6634 ภายใน : 6634

โทรสาร : 0 2265 6635

e-mail : suthisak1@hotmail.com

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่ม : นางชนิสา โพธิ์บุญ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6632 ภายใน : 6632

โทรสาร : 0 2265-6526

e-mail : cpoboorn@yahoo.com

สำนักงานเลขาธิการกรม

เลขาธิการกรม

นายนพดล อริยะใจ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6514 ภายใน : 6514

โทรสาร : 0 2265 6518

e-mail : nthiyajai@hotmail.com

ฝ่ายการเจ้าหน้าที่

หัวหน้าฝ่าย : นางสีฟ้า จุลกัณฑ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6524 ภายใน : 6524

โทรสาร : 0 2265 6518

e-mail : srifar@onep.go.th

ฝ่ายแผนงาน

หัวหน้าฝ่าย : นางณัฐิยา ลากเลิศสุข

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6527 ภายใน : 6527

โทรสาร : 0 2265 6526

e-mail : nattiya@onep.go.th

งานประชาสัมพันธ์

หัวหน้างาน : นางกฤษณา อัครวิมลนันท์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6530 ภายใน : 6530

โทรสาร : 0 2265 6531

e-mail : kritsana_ aus@yahoo.com

กองติดตามประเมินผล

ผู้อำนวยการกอง

นางดวงมัลย์ สีนธวัช

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6533 ภายใน : 6533

โทรสาร : 0 2265 6536

e-mail : duangmal@onep.go.th

กลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์

หัวหน้ากลุ่ม : นางมิ่งขวัญ ธรศิริกุล

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6537 ภายใน : 6537

โทรสาร : 0 2265 6536

e-mail : thornsirikul@yahoo.com

กลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

หัวหน้ากลุ่ม : นายเสกสิทธิ์ กู้คำมี

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6541 ภายใน : 6541

โทรสาร : 0 2265 6536

e-mail : seksit@onep.go.th

งานสารบรรณ

หัวหน้างาน : นายสมจิตร ปานอินทร์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6515 ภายใน : 6515

โทรสาร : 0 2265 6510-1

e-mail : somjit@onep.go.th

ฝ่ายการคลังและพัสดุ

หัวหน้าฝ่าย : นางจินตนา เหลืองวิไลย์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6519 ภายใน : 6519

โทรสาร : -

e-mail : -

ฝ่ายช่วยอำนวยการนักบริหาร

หัวหน้าฝ่าย : นางเพ็ญศรี ศิระแพทย์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6529 ภายใน : 6528, 6529

โทรสาร : 0 2265 6528

e-mail : pensril@onep.go.th

ห้องสมุด

บรรณารักษ์ : นางสาวพัชรา ไม้แพ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6532 ภายใน : 6532

โทรสาร : -

e-mail : -

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสาวภาภรณ์ มณีโชติ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6535 ภายใน : 6535

โทรสาร : 0 2265 6536

e-mail : -

กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน

หัวหน้ากลุ่ม : นางพรทิพย์ จัยสิน

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6539 ภายใน : 6539

โทรสาร : 0 2265 6536

e-mail : mepp@onep.go.th

กองบริหารจัดการที่ดิน

ผู้อำนวยการกอง

นายสมชาย ศิริสมฤทัย

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6543, 0 2265 6544

ภายใน : 6543 โทรสาร : 0 2265 6546

e-mail : somchai@onep.go.th

กลุ่มงานวิเคราะห์การบริหารจัดการที่ดิน

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6547 ภายใน : 6547

โทรสาร : 0 2265 6546

e-mail : -

กลุ่มงานสงวนหวงห้ามและจัดที่ดิน

หัวหน้ากลุ่ม : นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6551 ภายใน : 6551

โทรสาร : 0 2265 6546

e-mail : jurairat@onep.go.th

กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการกอง

นายสันติ บุญประคับ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6553, 0 2265 6554

ภายใน : 6553 โทรสาร : 0 2265 6556

e-mail : -

กลุ่มงานประสาน 1

หัวหน้ากลุ่ม : นายสมชาย ตะสิงห์ชะ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6557

ภายใน : 6557, 6558 โทรสาร : 0 2265 6558

e-mail : somchai@onep.go.th

กลุ่มงานประสาน 3

หัวหน้ากลุ่ม : นายสมศักดิ์ บุญดาว

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6561 ภายใน : 6561

โทรสาร : 0 2265 6562

e-mail : somsak@onep.go.th

กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

ผู้อำนวยการกอง

นางอุษา เกียรติชัยพัฒนา

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6565 ภายใน : 6565

โทรสาร : 0 2265 6566

e-mail : usa@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางวันทนีย์ จำปาทอง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6545 ภายใน : 6545

โทรสาร : 0 2265 6546

e-mail : vantanee@onep.go.th

กลุ่มงานจัดที่ดินของทบวงการเมือง

หัวหน้ากลุ่ม : นางพวงทิพย์ โหมคศิริกู

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6549 ภายใน : 6549

โทรสาร : 0 2265 6546

e-mail : puangthip@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสุพัตรา คล้ายชา

โทรศัพท์สายตรง : 0 265 6555 ภายใน : 6555

โทรสาร : 0 2265 6556

e-mail : -

กลุ่มงานประสาน 2

หัวหน้ากลุ่ม : นายธีระ จันทร์เพชร

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6559 ภายใน : 6559 โทรสาร :

0 2265 6560

e-mail : theera@onep.go.th

กลุ่มงานประสาน 4

หัวหน้ากลุ่ม : นายนวรัตน์ ไกรพานนท์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6563 ภายใน : 6563

โทรสาร : 0 2265 6564

e-mail : nawarat@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสาวสุภากร ปรากฏเชื้อ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6566 ภายใน : 6566-6568

โทรสาร : 0 2265 6566, 0 2265 6568

e-mail : -

กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมชุมชน

หัวหน้ากลุ่ม : นายประยูร จิรโสภณ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6569 ภายใน : 6569

โทรสาร : 0 2265 6568, 0 2265 6570

e-mail : prayooni@onep.go.th

กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมชุมชนในพื้นที่เฉพาะ

หัวหน้ากลุ่ม : นายวีรนิติ ฐานสุพร

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6571 ภายใน : 6571

โทรสาร : 0 2265 6568, 02265 6572

e-mail : weranit@onep.go.th

กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ

หัวหน้ากลุ่ม : นางสุพิศพร บุณนาค

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6573 ภายใน : 6573

โทรสาร : 0 2265 6568, 0 2265 6574

e-mail : supitporn@yahoo.com

กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

ผู้อำนวยการกอง

นางรัชวดี ศรีประพัทธ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6575, 0 2265 6576

ภายใน : 6575, 6576 โทรสาร : 0 2265 6578

e-mail : -

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางประพี ชำนาญช่าง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6577 ภายใน : 6577

โทรสาร : 0 2265 6578

e-mail : -

กลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

หัวหน้ากลุ่ม : นายปราโมทย์ นิลถนนอม

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6579 ภายใน : 6579

โทรสาร : 0 2265 6578, 0 2265 6580

e-mail : -

กลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

หัวหน้ากลุ่ม : ว่าง

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6581 ภายใน : 6581

โทรสาร : 0 2265 6578, 0 2265 6582

e-mail : -

กลุ่มงานประสานเครือข่ายและพัฒนาองค์กร

หัวหน้ากลุ่ม : นางมาลินี สราวุธวินัย

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6585 ภายใน : 6585

โทรสาร : 0 2265 6578

e-mail : -

กลุ่มงานคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

หัวหน้ากลุ่ม : นางกิตติมา ยืนเจริญ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6583 ภายใน : 6583

โทรสาร : 0 2265 6578, 0 2265 6584

e-mail : -

สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนักงาน

นางจินตนา ทวีมา

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6587 ภายใน : 6587, 6590

โทรสาร : 0 2265 6590

e-mail : chintana@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสาวสุรีย์พร ปรากฏชื่อ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6589 ภายใน : 6589

โทรสาร : 0 2265 6590

e-mail : sureeporn@onep.go.th

กลุ่มงานนโยบายและแผนการบริหารกองทุน

หัวหน้ากลุ่ม : นางวรรณภา มูลคำ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6592 ภายใน : 6592

โทรสาร : 0 2265 6590

e-mail : wanna@onep.go.th

กลุ่มงานวิชาการ

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวจิตติมา จิตติประวัติ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6599 ภายใน : 6599

โทรสาร : 0 2265 6590

e-mail : thitima@onep.go.th

กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการ

หัวหน้ากลุ่ม : นายฉลอง ดิษสี

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6593 ภายใน : 6593

โทรสาร : 0 2265 6594

e-mail : chalong@onep.go.th

กลุ่มงานติดตามและประเมินผล

หัวหน้ากลุ่ม : นายไพศาล ผดุงศิริกุล

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6595 ภายใน : 6595

โทรสาร : 0 2265 6590

e-mail : -

กลุ่มงานอำนวยการคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

หัวหน้ากลุ่ม : นางอรวรรณ สุขพุ่ม

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6597 ภายใน : 6597

โทรสาร : 0 2265 6598

e-mail : orawansukpum@hotmail.com

orawansukpum@hotmail.com

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสำนักงาน

นางประเสริฐสุข จามรมาน

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6601, 0 2262 6602

ภายใน : 6601 โทรสาร : 0 2265 6602

e-mail : psertsuk@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางอุไรวรรณ ธาระวานิช

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6603 ภายใน : 6603

โทรสาร : 0 2265 6602

e-mail : tawan@onep.go.th

กลุ่มนโยบายและแผน

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางรวิวรรณ ภูริเดช

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6605 ภายใน : 6605

โทรสาร : 0 2265 6606

e-mail : -

กลุ่มวิเคราะห์และประสานแผนปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางสาวชิตชนก พุทประเสริฐ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6607 ภายใน : 6607

โทรสาร : 0 2265 6607, 0 2265 6608

e-mail : -

กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายวรพล จันทร์งาม

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6609, 0 2265 6610

ภายใน : 6609 โทรสาร : 0 2265 6610

e-mail : worapon24@hotmail.com

กลุ่มวิเคราะห์มาตรฐาน

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางอารีย์ วัฒนา ทูมมาเกิด

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6611 ภายใน : 6611

โทรสาร : 0 2265 6612

e-mail : areewat@onep.go.th

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนัก

นายกิติ ตันหัน (รักษาการ)

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6613, 0 2265 6614

ภายใน : 6613 โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : k_tanhan@yahoo.com

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสุปราณี แดงไทย

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6615 ภายใน : 6615

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : -

กลุ่มเหมืองแร่

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายปองศักดิ์ ว่องวิษณุพงศ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6617 ภายใน : 6617

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : pongsakwong@hotmail.com

กลุ่มอุตสาหกรรม

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายดำรงค์ เครือโพธิ์กุล

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6619 ภายใน : 6619

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : -

กลุ่มบริการชุมชนและที่พักอาศัย

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางสาวสุชญา อัมราลิขิต

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6623 ภายใน : 6623

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail usuree@hotmail.com

กลุ่มพลังงาน

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางปิยนันท์ โศภนคณาภรณ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6627 ภายใน : 6627

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : piyananso@hotmail.com

กลุ่มพัฒนาระบบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายสนธิ ศขวัฒน์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6629 ภายใน : 6629

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : k_sonti@hotmail.com,

k_sonti@hotmail.com

สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

ผู้อำนวยการสำนัก

นางสิริกุล บรรพพงศ์

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6637 ภายใน : 6637

โทรสาร : 0 2265 6640

e-mail : sirikul@onep.go.th sirikul@yahoo.com

กลุ่มงานหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาว่าด้วย

ความหลากหลายทางชีวภาพ

หัวหน้ากลุ่ม : นางปัทมา ดำรงผล

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6640 ภายใน : 6640

โทรสาร : 0 2271 3251

e-mail : pimdomrongphol@yahoo.com,

patama@onep.go.th

กลุ่มงานสนับสนุนการจัดการระบบนิเวศ

หัวหน้ากลุ่ม : นางนิรวาน พิพิธสมบัติ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6636 ภายใน : 6636

โทรสาร : 0 2265 6638

e-mail : nirawan_p@hotmail.com

nirawanpipitsombat@yahoo.com

กลุ่มงานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวสิตา ผลโภค

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6639 ภายใน : 6639

โทรสาร : 0 2265 6638

e-mail : sita@onep.go.th

กลุ่มคมนาคม

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นางอุษณีย์ ศิวาวุธ

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6621 ภายใน : 6621

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : usaneeesiwawut@hotmail.com

กลุ่มพัฒนาแหล่งน้ำและเกษตรกรรม

ผู้อำนวยการกลุ่ม : นายกิติ ตันหัน

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6625 ภายใน : 6625

โทรสาร : 0 2265 6616

e-mail : k_tanhan@yahoo.com

งานธุรการ

นางสาวมาลี กังเขย

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6638 ภายใน : 6638

โทรสาร : 0 2265-6638

e-mail : tidtee@yahoo.com, tidtee@yahoo.com

กลุ่มงานคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

หัวหน้ากลุ่ม : นางเพรภาพรณ ทองสัม

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6636 ภายใน : 6639

โทรสาร : 0 2265 6638

e-mail : praopan@onep.go.th

กลุ่มงานความมั่นคงทางชีวภาพ

หัวหน้ากลุ่ม : นายวิเทศ ศรีเนตร

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6636 ภายใน : 6636

โทรสาร : 0 2265 6638

e-mail : vithet_sr@yahoo.com, vithet@onep.go.th

ส่วนอื่น ๆ

คลินิกสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6652 ภายใน : 6652

โทรสาร : -

e-mail : mnet@onep.go.th

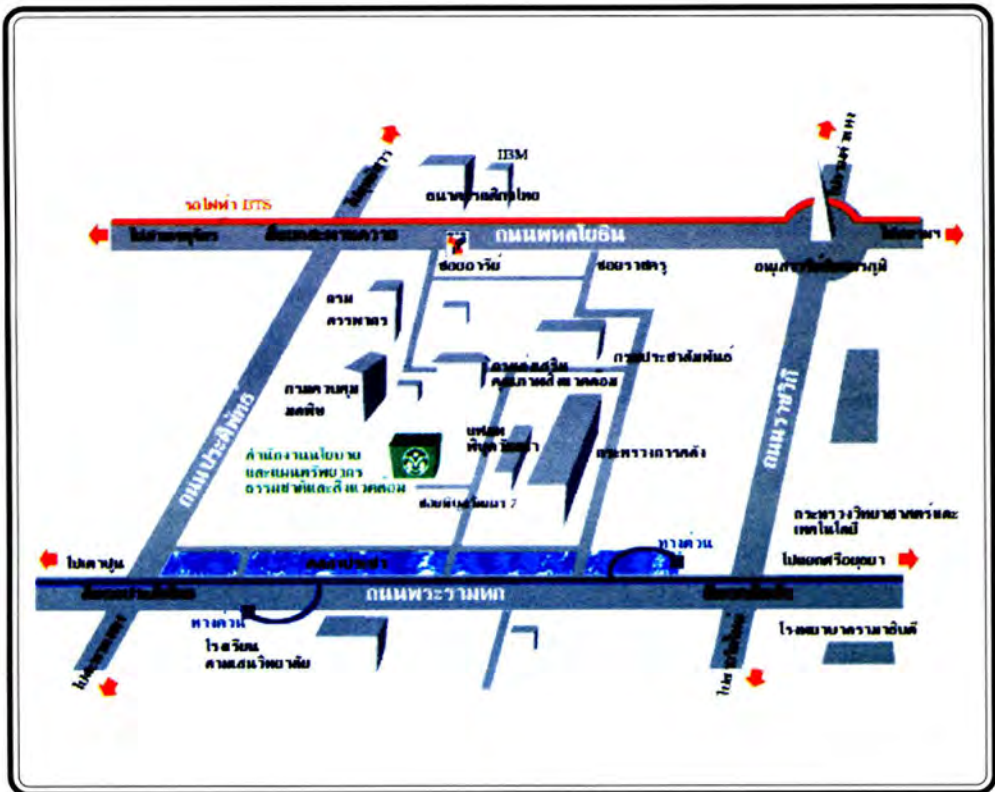
โครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ (MPW)

โทรศัพท์สายตรง : 0 2265 6636 ภายใน : 6636

โทรสาร : 0 2271 3251, 0 2298 6067

e-mail : nirawan_p@hotmail.com,

nirawanpipitsombat@yahoo.com

ภาคผนวกที่ 4 : อธิบายคำย่อ

รมว.ทส.	หมายถึง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปลท.ทส.:		ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ร.ปลท.ทส.	:	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ลสผ.	:	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สผ.	:	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กตป.	:	กองติดตามประเมินผล
กชพ.	:	กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
กทส.	:	กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กบด.	:	กองบริหารจัดการที่ดิน
กอส.	:	กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
สกส.	:	สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม
สวผ.	:	สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
สวล.	:	สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
สลช.	:	สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ
อปท.	:	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2265 6500
โทรสาร : 0 2265 6501-1
Website : <http://www.onep.go.th>